

Wmo beleidsplan gemeente Naarden 2008 – 2011

Gemeente **Naarden**

Inhoudsopgave

Inleiding	4
Hoofdstuk 1 Introductie op de Wmo	5
1.1 Algemeen	5
1.2 De Wet Maatschappelijke Ondersteuning	5
1.3 Wettelijke verplichtingen	6
1.4 Totstandkoming Wmo beleidsplan	8
Hoofdstuk 2 Visie en ambitie	9
2.1 Inleiding	9
2.2 Uitgangspunten gemeente Naarden	10
Hoofdstuk 3 De prestatievelden	12
Hoofdstuk 4 Sociale samenhang en leefbaarheid	13
4.1 Omschrijving prestatieveld	13
4.2 Visie	13
4.3 Omgevingsanalyse	13
4.4 Aandachtspunten	15
4.5 Doelstellingen	15
4.6 Hoe worden deze doelstellingen bereikt?	16
Hoofdstuk 5 Preventieve voorzieningen jeugd	17
5.1 Omschrijving prestatieveld	17
5.2 Visie	17
5.3 Omgevingsanalyse	18
5.4 Aandachtspunten	19
5.5 Doelstellingen	19
5.6 Hoe worden deze doelstellingen bereikt?	19
Hoofdstuk 6 Informatie en advies	21
6.1 Omschrijving prestatieveld	21
6.2 Visie	21
6.3 Omgevingsanalyse	21
6.4 Aandachtspunten	22
6.5 Doelstellingen	23
6.6 Hoe worden deze doelstellingen bereikt?	23
Hoofdstuk 7 Mantelzorgers en vrijwilligers	25
7.1 Omschrijving prestatieveld	25
7.2 Visie	25
7.3 Omgevingsanalyse	25
7.4 Aandachtspunten	27
7.5 Doelstellingen	27
7.6 Hoe worden deze doelstellingen bereikt?	27
Hoofdstuk 8 Algemene voorzieningen & participatie	29
8.1 Omschrijving prestatieveld	29
8.2 Visie	29
8.3 Omgevingsanalyse	29
8.4 Aandachtspunten	30
8.5 Doelstellingen	31
8.6 Hoe worden deze doelstellingen bereikt?	31
Hoofdstuk 9 Individuele voorzieningen	33
9.1 Omschrijving prestatieveld	33
9.2 Visie	33
9.3 Omgevingsanalyse	34
9.4 Aandachtspunten	34
9.5 Doelstellingen	35
9.6 Hoe worden deze doelstellingen bereikt?	35

Hoofdstuk 10	Maatschappelijke zorg.....	37
10.1	Omschrijving prestatieveld	37
10.2	Visie	37
10.3	Omgevingsanalyse	37
10.4	Aandachtspunten.....	38
10.5	Doelstellingen	38
10.6	Hoe worden deze doelstellingen bereikt?	38
Hoofdstuk 11	Overige aspecten.....	40
11.1	Regionale bestuurlijke structuur	40
11.2	Financieel kader	40
11.3	Verantwoording en monitoring.....	41
Bijlage 1	Afkortingenlijst.....	42
Bijlage 2	Verslag Wmo bijeenkomst 20 juni 2007.....	43
Bijlage 3	Wmo aandachtspunten uit het coalitieakkoord 2006-2010	48
Bijlage 4	Regionale samenwerking Gooi en Vechstreek.....	52

Inleiding

Op 1 januari 2007 is de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) in werking getreden. Het doel van de wet is dat iedereen aan de samenleving moet kunnen deelnemen, ongeacht eventuele lichamelijke of geestelijke beperkingen.

De Wmo is een kaderwet. Dit betekent dat alleen de algemene principes, verantwoordelijkheden en procedures in de wet zijn geregeld, maar de wet geen gedetailleerde regels bevat. Wel is aan de gemeenten opgedragen een beleidsplan Wmo op te stellen. Daarin moeten gemeenten de hoofdzaken van het beleid betreffende maatschappelijke ondersteuning beschrijven. Het voorliggende plan is het eerste Wmo beleidsplan van de gemeente Naarden. In het kader van de verregaande samenwerking op het Wmo gebied met de gemeente Bussum is bij het schrijven van dit plan afstemming gezocht met de gemeente Bussum.

De Wmo is een zeer brede wet en heeft betrekking op veel beleidsvelden binnen de gemeente. Bij het opstellen van het beleidsplan is het daarom belangrijk om uit te gaan van een reëel ambitieniveau. De opdracht uit de Wmo brengt een omvangrijke verandering met zich mee (o.a. vormgeven civil society¹ en integraal beleid) en dat is niet in één jaar of in de eerste Wmo beleidsperiode te realiseren. Het vormgeven en uitvoeren van nieuw beleid is niet alleen een taak voor de gemeente, maar betekent ook een omslag in de manier waarop de samenleving met elkaar omgaat. De vraag is op welke termijn dat gerealiseerd kan worden. Het is dan ook belangrijk om goed te monitoren wat de effecten zijn. Het beleidsplan is daarom ook een kader voor een periode van vier jaar en zal waar nodig worden uitgewerkt in notities en projectplannen. Op die manier is het ook mogelijk in te springen op de actualiteiten.

Bij het opstellen van het beleidsplan kon aansluiting gevonden worden bij de vele dingen die er al waren. Dat waren bijvoorbeeld het WWZ²-uitvoeringsprogramma 2005-2008, waarin al gedeeltelijk een infrastructuur ontwikkeld is ten behoeve van de Wmo. In 2006 is gewerkt aan de invoering van de nieuwe gemeentelijke taken: de uitbreiding van de individuele voorzieningen met de huishoudelijke verzorging en de informatie- en adviesfunctie. De regionale samenwerking leidde in 2006 o.a. al tot een Verordening maatschappelijke ondersteuning. De samenwerking met Bussum resulteerde in afspraken over de verstrekking van individuele voorzieningen en het uitvoeren van de loketfunctie door de gemeente Bussum. Op het gebied van de participatie heeft het Beraad Naarden-Bussum input geleverd voor het Wmo beleidsplan. Tenslotte hebben de wijkmonitor en de Wmo bijeenkomst met inwoners ook geleid tot waardevolle aanvullingen voor het beleidsplan.

Het beleidsplan is als volgt opgebouwd. In hoofdstuk 1 is achtergrondinformatie over de Wmo en het beleidsplan te vinden. Vervolgens wordt in hoofdstuk 2 ingegaan op de visie en ambitie van de gemeente Naarden. Hoofdstuk drie geeft een overzicht van de prestatievelden en geeft aan op welke manier de prestatievelden beschreven worden. De hoofdstukken 4 tot en met 10 bevatten de uitwerking van de prestatievelden; wat wil de gemeente Naarden in de periode 2008-2011 bereiken en hoe wil ze dat bereiken? Tenslotte bevat hoofdstuk 11 overige aspecten, zoals kwaliteitsbewaking en evaluatie.

¹ Civil society: burgers zijn niet alleen verantwoordelijk voor zichzelf maar ook voor elkaar. Waar nodig wordt men geacht elkaar te helpen.

² Zie voor een lijst met afkortingen bijlage 1.

Hoofdstuk 1 Introductie op de Wmo

1.1 Algemeen

De vraag naar zorg in Nederland is de afgelopen jaren sterk gewijzigd en gestegen. Een belangrijke oorzaak daarvoor is de *vergrijzing*. De ‘babyboomers’ gaan met pensioen en door de stijgende welvaart en grotere medische kennis stijgt de gemiddelde leeftijd. De effecten hiervan hebben zich de afgelopen jaren al laten zien in de gestegen pensioenpremies en de wachtlijsten in de zorg. De verzorgingsstaat die in de laatste decennia van de vorige eeuw is ingevuld blijft in de toekomst niet betaalbaar.

Een trend die dit effect versterkt is de *extramuralisering*. Deze ontwikkeling wordt ook wel vermaatschappelijking van de zorg genoemd. Dit houdt in dat meer ouderen en mensen met beperkingen zelfstandig blijven wonen. Huidige bewoners van instellingen komen steeds meer in reguliere woningen in de wijk te wonen. Wonen en zorg zijn niet langer gebonden aan het gebouw waarin men verblijft maar aan de woonomgeving in de eigen wijk. Door de extramuralisering zal een groter beroep worden gedaan op mantelzorgers, vrijwilligers en de gemeenschap. Dit kan een spanningsveld opleveren met de groeiende 24-uurseconomie en de toenemende arbeidsparticipatie in huishoudens met meerdere volwassenen.

Daarnaast is er de trend van *individualisering*. De sociale verbanden in de wijken worden losser. Inwoners zijn meer gericht op hun eigen (gezins)leven dan op de grotere sociale verbanden.

De Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) speelt in op de hierboven omschreven ontwikkelingen en is één van de instrumenten waarmee de rijksoverheid een zorgstelsel wil creëren wat beter inspeelt op de nieuwe zorgvraag dan het huidige stelsel. De gemeente speelt een centrale rol in dit nieuwe stelsel.

1.2 De Wet Maatschappelijke Ondersteuning

Op 1 januari 2007 is de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) in werking getreden. De Wmo vervangt de Welzijnswet, de Wet voorzieningen gehandicapten (Wvg) en een deel van de Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten (AWBZ). Een belangrijke uitbreiding van de gemeentelijke verantwoordelijkheid is de overheveling van de enkelvoudige huishoudelijke hulp vanuit de AWBZ naar de Wmo. Ook nemen de verantwoordelijkheden van gemeenten toe op het gebied van het geven van informatie, advies en cliëntondersteuning en bij het ondersteunen van mantelzorgers en vrijwilligers.

Het doel van de Wmo is dat iedereen aan de samenleving moet kunnen deelnemen, ongeacht eventuele lichamelijke of geestelijke beperkingen. Volgens de Wmo moet iedereen, ook kwetsbare burgers, in de eerste plaats zoveel mogelijk voor zichzelf zorgen. Burgers die niet in staat zijn zelf voldoende deelname aan de samenleving te regelen, moeten een beroep doen op familie, burens en kennissen. Lukt dit niet, dan kunnen burgers een beroep doen op de gemeente.

De Wmo betekent een gewijzigde verdeling van verantwoordelijkheden.

- Burgers zijn zoveel mogelijk zelf verantwoordelijk; de Wmo is een vangnetregeling.
- Gemeenten moeten zorgen voor een goed samenhangend stelsel van (maatschappelijke) ondersteuning voor hun inwoners zodat deze in bepaalde situaties zelf of met anderen oplossingen kunnen realiseren.

- Het Rijk zorgt voor een AWBZ die verzekert waarvoor ze bedoeld is; zware chronische en continue zorg die grote financiële risico's met zich meebrengt en die particulier niet te verzekeren is.

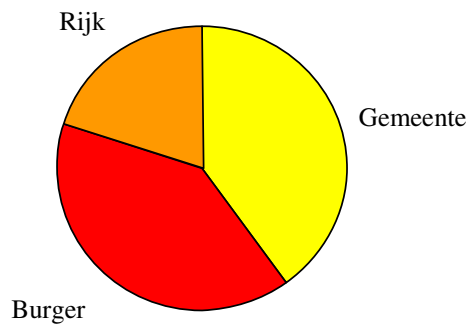
Deze nieuwe verdeling van verantwoordelijkheden is in onderstaand figuur weergegeven.

Rijk:

Zware chronische en continue zorg via de AWBZ

Gemeente:

Een goed samenhangend stelsel van ondersteuning voor haar inwoners

Burger:

Zoveel mogelijk zelf verantwoordelijk.
De Wmo is een vangnetregeling

1.3 Wettelijke verplichtingen

De Wmo definieert maatschappelijke ondersteuning in negen prestatievelden. Gemeenten zijn vrij om zelf invulling te geven aan een prestatieveld, toegespitst op de lokale situatie. In de wettekst (artikel 3) is aangegeven dat de gemeenteraad de verplichting heeft om 'één of meer plannen vast te stellen die richting geven aan de door de gemeenteraad en het college van burgemeester en wethouders te nemen beslissingen betreffende maatschappelijke ondersteuning'. Dit wordt steeds gedaan voor een periode van ten hoogste vier jaar. Het eerste Wmo beleidsplan van de gemeente Naarden heeft een looptijd van 2008 – 2011. Het tussentijds wijzigen van het beleidsplan is mogelijk.

In de wettekst is het volgende over het beleidsplan opgenomen:

- Het plan bevat de hoofdzaken van het door de gemeente te voeren beleid betreffende maatschappelijke ondersteuning.
- In het plan wordt in ieder geval aangegeven:
 - a. wat de gemeentelijke doelstellingen zijn op de verschillende in artikel 1, eerste lid, onder g, genoemde onderdelen van maatschappelijke ondersteuning (= de prestatievelden);
 - b. hoe het samenhangende beleid betreffende maatschappelijke ondersteuning zal worden uitgevoerd en welke acties in de door het plan bestreken periode zullen worden ondernomen;
 - c. welke resultaten de gemeente in de door het plan bestreken periode wenst te behalen;
 - d. welke maatregelen de gemeenteraad en het college van burgemeester en wethouders nemen om de kwaliteit te borgen van de wijze waarop de maatschappelijke ondersteuning wordt uitgevoerd;
 - e. welke maatregelen de gemeenteraad en het college van burgemeester en wethouders nemen om voor degene aan wie maatschappelijke ondersteuning wordt verleend op het gebied van prestatieveld 2, 5 en 6 keuzevrijheid te bieden met betrekking tot de activiteiten van maatschappelijke ondersteuning;
 - f. op welke wijze de gemeenteraad en het college van burgemeester en wethouders zich hebben vergewist van de behoeften van kleine doelgroepen.

Ad. a, b, c en e

In de hoofdstukken vier tot en met tien wordt per prestatieveld aangegeven wat de gemeentelijke doelstellingen zijn voor de komende vier jaar en hoe en waarmee we deze willen bereiken. Waar van toepassing, wordt op de eis van keuzevrijheid ingegaan.

Ad. d: Borging van de kwaliteit van de uitvoering

De uitvoering van het Wmo beleid is op vier niveaus geregeld:

- door de gemeente zelf (bijvoorbeeld verstrekking individuele voorzieningen en de informatie- en adviesfunctie);
- door derden op basis van subsidiëring (bijvoorbeeld de activiteiten van de welzijnsinstellingen);
- door derden op basis van contracten (bijvoorbeeld indicatie en zorgverlening individuele voorzieningen);
- door een samenwerkingsverband tussen gemeente en andere partijen (bijvoorbeeld in de preventieve jeugdzorg en het loket Wijzer).

Natuurlijk is van belang dat van al deze soorten dienstverlening de kwaliteit wordt geborgd. Hiervoor zijn verschillende manieren:

- signalen van inwoners via inspraak, participatie, klachten en bezwaar en beroep;
- signalen van gemeentelijke en niet-gemeentelijke medewerkers en van belangenorganisaties;
- steekproefsgewijze kwaliteitsmetingen (bijvoorbeeld voor de individuele voorzieningen);
- behoeftemetingen bij inwoners en sleutelpersonen via de wijkmonitor;
- periodieke (bijvoorbeeld jaarlijkse of maandelijks) verantwoording door subsidieontvangers en contractpartijen;
- inzet van gecertificeerde organisaties en gebruik van ‘evidence based methods’ (dit zijn methoden die op basis van onderzoek effectief zijn bewezen);
- vergelijking met resultaten van anderen via benchmarks.

Ad. f: Vergewissen behoeften kleine groepen

Het algemene doel van de Wmo is dat iedereen kan meedoen, ook kwetsbare groepen. In de prestatievelden worden de verschillende vormen van ondersteuning omschreven. Sommige vormen zijn algemeen gericht, zoals de functie informatie en advies (prestatieveld 3), in andere prestatievelden worden specifieke doelgroepen benoemd. Zo richt prestatieveld 2 zich op jeugd, prestatieveld 4 zich op vrijwilligers en mantelzorgers en prestatieveld 5 op mensen met psychosociale problemen.

De Wmo richt zich op de ondersteuning van alle kwetsbare groepen, ook als deze niet expliciet worden benoemd, bijvoorbeeld mensen met (beginnende) dementie. Daarbij is het niet de bedoeling dat de ondersteuning van doelgroepen die wel specifiek worden genoemd beperkt blijft tot dat prestatieveld. Het prestatieveld jeugd bijvoorbeeld richt zich met name op preventieve voorzieningen voor deze groep. Voorzieningen voor de jeugd zijn echter ook onderdeel van prestatieveld 1 (leefbaarheid en veiligheid), prestatieveld 3 (informatie en advies) en prestatieveld 4 (stimuleren van jongeren om vrijwilligerswerk te doen).

Een aantal kleine doelgroepen is minder goed bereikbaar, met name de OGGZ doelgroep en de overige specifieke doelgroepen uit prestatieveld 7, 8 en 9. De gemeente probeert op twee manieren deze doelgroepen toch te laten participeren in de beleidsontwikkeling;

- Met de indeling van het participatieorgaan Beraad Naarden Bussum in expertisevelden per doelgroep en daarbij te streven naar vertegenwoordiging van alle clusters. Dit is vastgelegd in het Besluit Beraad Naarden Bussum dat in augustus 2007 door de colleges van Naarden en Bussum is vastgesteld.
- Regionaal is opdracht gegeven aan Bureau Movisie om onderzoek te doen naar de behoeften van de doelgroepen van prestatieveld 7, 8 en 9.

Bij inspraak en bij de wijkmonitor wordt gelet op de vertegenwoordiging van verschillende doelgroepen. Wanneer een doelgroep ondervertegenwoordigd is, wordt met deze specifieke doelgroep

nader contact gezocht. Zo is naar aanleiding van de ervaringen van de gemeente Bussum bij een eerdere wijkmonitor besloten om de doelgroepen verstandelijk gehandicapten en allochtonen op een alternatieve manier te benaderen nadat bleek dat zij ondervertegenwoordigd waren in de schriftelijke enquête.

1.4 Totstandkoming Wmo beleidsplan

In de wettekst is aangegeven dat het college van B&W ingezetenen van de gemeente en in de gemeente belanghebbende natuurlijke en rechtspersonen bij de voorbereiding van het beleid moet betrekken. De gemeente heeft een actieve informatieplicht om de burgerparticipatie en het doen van beleidsvoorstellen door belanghebbenden mogelijk te maken.

Sinds 12 september 2006 komt het Beraad Naarden-Bussum (BNB) bijeen. Het BNB is het participatieorgaan in het kader van de Wet maatschappelijke ondersteuning voor de gemeenten Naarden en Bussum. In het BNB worden de doelgroepen uit de Wmo vertegenwoordigd door mensen die kennis en ervaring hebben op een bepaald expertiseveld (bijvoorbeeld verstandelijk gehandicapten of ouderen).

Eind mei 2007 heeft het college van B&W de startnotitie Wmo beleidsplan goedgekeurd. De startnotitie is daarna aan de gemeenteraad en aan de diverse WWZ-partners voorgelegd met het verzoek om aanvullende aandachtspunten/speerpunten te leveren voor het uiteindelijke Wmo beleidsplan. Op deze wijze konden instellingen input leveren voor het beleidsplan.

De gemeente Naarden en Bussum hebben op 20 juni 2007 een gezamenlijke bijeenkomst voor alle inwoners georganiseerd. Tijdens deze discussieavond konden de inwoners van Naarden en Bussum meedenken over de invulling van de plannen voor de komende jaren. Bijlage 2 bevat een verslag van deze avond.

Op basis van alle ontvangen input is het beleidsplan opgesteld. Dit concept beleidsplan wordt besproken met het Beraad Naarden-Bussum. Voor de gemeenteraad is een bijeenkomst georganiseerd waar de hoofdlijnen van het beleidsplan zijn besproken, en is een schriftelijke consultatieronde gehouden.

Hoofdstuk 2 Visie en ambitie

2.1 Inleiding

Voor een aantal onderdelen uit de Wmo is reeds beleid ontwikkeld en bestaan veel goede initiatieven waarbij mensen en organisaties al vorm geven aan de maatschappelijke ondersteuning. We beginnen dus niet op nul. Met het beleidsplan moet het beleid zo integraal mogelijk worden geformuleerd zodat er meerwaarde ontstaat. In verschillende documenten zijn reeds visieonderdelen voor de Wmo opgenomen. Deze worden hieronder beschreven.

Coalitieakkoord gemeente Naarden 2006-2010

In het coalitieakkoord zijn enkele directe Wmo doelstellingen opgenomen. Daarnaast zijn er aandachtspunten opgenomen die indirect aan de Wmo gekoppeld zijn. Daarmee wordt direct de reikwijdte van de Wmo duidelijk en zijn de kaders vastgelegd. In bijlage 3 zijn de Wmo gerelateerde aandachtspunten uit het coalitieakkoord weergegeven.

Collegeprogramma 2006-2010

In het collegeprogramma is de Wmo als hoofdthema opgenomen: 'Een adequate uitvoering van de nieuwe Wet op de Maatschappelijke Ondersteuning. De invoering en uitvoering van de Wmo vormen een operatie met een enorme impact op de gemeentelijke organisatie. Maar de gevolgen zijn natuurlijk het meest voelbaar voor de ingezetenen van Naarden die op enigerlei wijze ondersteuning behoeven. Een efficiënte en effectieve uitvoering vraagt om een regionale aanpak. Daar is een goed begin mee gemaakt en daarop zullen we blijven inzetten.'

WWZ-uitvoeringsprogramma

De gemeente Bussum is één van de vijf voorbeeldgemeenten in de provincie Noord-Holland op het gebied van wonen, welzijn en zorg (WWZ). Voor de jaren 2005-2006, 2006-2007 en 2007-2008 heeft de gemeente een WWZ-uitvoeringsprogramma opgesteld waarin verschillende projecten op het WWZ-terrein opgepakt worden. De gemeente Naarden heeft zich in 2006 aangesloten bij het WWZ-uitvoeringsprogramma zodat er vanaf dat moment gesproken wordt over het WWZ-uitvoeringsprogramma Bussum en Naarden. Met een aantal WWZ-projecten is al een infrastructuur ontwikkeld ten behoeve van de uitvoering van de Wmo.

Het Wmo beleidsplan heeft een samenhang met het Wonen Welzijn Zorg-beleid (kortweg WWZ genoemd). Zowel de Wmo als de WWZ hebben namelijk als belangrijkste doelstelling dat iedereen kan meedoen/participeren. Bij beide beleidsterreinen speelt het langer zelfstandig wonen een belangrijke rol. Tenslotte vormen de volgende twee doelen zowel een rol bij het WWZ als het Wmo beleid: voor iedereen toegang tot de voorzieningen en eigen verantwoordelijkheid. Momenteel zijn de Wmo en WWZ nog aparte onderdelen, maar in de toekomst zal het geheel steeds meer onder de Wmo vallen.

Regionale samenwerking en samenwerking Bussum

Niet alle Wmo onderdelen worden op lokaal niveau uitgewerkt. Ten behoeve van het realiseren van de taakstellingen die in de Wmo zijn geformuleerd, werken de negen regiogemeenten in de Gooi- en vechtstreek samen op een aantal prestatievelden. Er wordt samengewerkt onder het motto 'regionaal wat kan, lokaal wat moet'.

Het uitgangspunt van de gemeenten Naarden en Bussum is dat wordt samengewerkt waar dit meerwaarde heeft, maar dat er altijd ruimte blijft voor lokaal maatwerk. Op het gebied van de Wmo wordt intensief samengewerkt. De gemeente Bussum voert voor de gemeente Naarden en Muiden de verstrekking van individuele voorzieningen (huishoudelijke voorzieningen, woonvoorzieningen, vervoersvoorzieningen en rolstoelen) uit. Dit behoort tot prestatieveld 6. Ook voor prestatieveld 3 (geven van informatie, advies en cliëntondersteuning) is aansluiting gezocht bij de gemeente Bussum. Burgers uit Naarden (en Muiden) kunnen daarvoor terecht bij het gezamenlijke informatie- en

adviesloket 'Wijzer' in Bussum. Ook op het gebied van participatie wordt samengewerkt, de gemeenten Naarden en Bussum hebben een gezamenlijk participatieorgaan in het kader van de Wet maatschappelijke ondersteuning; het Beraad Naarden-Bussum.

2.2 Uitgangspunten gemeente Naarden

Denken vanuit kansen

Natuurlijk brengt de Wmo bepaalde risico's en knelpunten met zich mee. Zonder deze uit het oog te verliezen wil de gemeente Naarden het nieuwe stelsel met nadruk benaderen vanuit de kansen die het biedt. Door te kijken naar de vraag van de burger en daar zo praktisch mogelijk oplossingen voor te zoeken. Bij het leveren van vraaggericht maatwerk moet wel zo breed mogelijk gekeken worden omdat de oplossing van het ene probleem ook effect kan hebben op andere problemen (bv. bij eenzaamheidsproblemen kan verwezen worden naar activiteiten van een welzijnsinstelling, maar moet tegelijkertijd ook nagegaan worden of deze persoon ook op de locatie kan komen, of daarvoor misschien een vervoerspasje nodig heeft). Waar mogelijk heeft een preventieve aanpak de voorkeur, waardoor (toekomstige) problemen worden voorkomen.

Een vangnet bieden indien nodig

Met de Wmo wil de overheid een sociale en betrokken samenleving stimuleren, een samenleving waarin mensen op elkaar kunnen rekenen. Mensen zijn in eerste instantie zelf verantwoordelijk. Als mensen niet zelf tot een oplossing kunnen komen, worden zij gestimuleerd om eerst een oplossing in hun omgeving te vinden. Als het niet lukt om zelf ondersteuning te regelen, kunnen mensen bij de gemeente terecht.

Bij het bieden van een vangnet zijn algemene en preventieve voorzieningen van belang. Goede algemene voorzieningen sluiten aan bij de behoeften en voorkeuren van inwoners en ondersteunen inwoners bij het nemen van hun eigen verantwoordelijkheid op het terrein van wonen, welzijn en zorg. Door middel van een goed preventief beleid kunnen duurdere vormen van zorg (bijvoorbeeld intramurale zorg en dure verstrekkingen) voorkomen of uitgesteld worden. Daarnaast kan preventie ook leiden tot vroege signalering van problemen waardoor erger voorkomen kan worden.

Meedoen; de rolverdeling tussen inwoners en gemeente

Iedereen moet meedoen, is kort samengevat het doel van de Wmo. Het begrip 'meedoen' duidt op drie vormen van maatschappelijke activiteit:

- het participeren in (allerhande) 'maatschappelijke processen', bijvoorbeeld; wonen, werken, recreëren, vervoer, winkelen, vrienden bezoeken etc.;
- meepraten, invloed uitoefenen; hierbij gaat het om het laten horen van de eigen stem in verschillende contexten: buurtvereniging, werk, gemeentelijk beleid etc.;
- bijdragen aan de vormgeving van de eigen leefomgeving: het gaat hier om maatschappelijk initiatief van inwoners in de vorm van participatie in belangenorganisaties, vrijwilligerswerk, e.d.

De gemeente stimuleert haar inwoners om mee te doen, ongeacht handicap of beperking. Zij ondersteunt inwoners waar nodig en faciliteert door een voorzieningenpakket en een infrastructuur te bieden waarin inwoners kunnen participeren, meepraten en bijdragen. Hierbij ontstaat een rolverdeling waarin de verdeling van verantwoordelijkheden in meer of mindere mate bij gemeente of haar inwoners ligt.

De Wmo gaat min of meer uit van de volgende hiërarchie:

- Zelfdoen/regelen/eigen verantwoordelijkheid.
- Beroep op 'netwerken': mantelzorg, vrijwilligers, burens.
- Gebruik van algemene voorzieningen (openbare voorzieningen) en preventieve voorzieningen.
- Beroep op individuele voorzieningen ('maatwerk').

De nieuwe verdeling van verantwoordelijkheden, zoals omschreven in hoofdstuk 1.2, heeft tot gevolg dat er een verschuiving plaats zal vinden in de rolverdeling tussen gemeente en inwoners. De andere rolverdeling verwijst naar een belangrijk begrip binnen de Wmo: de civil society. De civil society is een systeem van verbanden waar mensen vrijwillig deel van uitmaken. De verbanden in een civil society vallen buiten de sfeer van 'gevestigde' verbanden, zoals overheid, de markt en de verbanden van familie en vrienden. De civil society gaat uit van betrokkenheid van burgers bij de publieke zaak, vergroting van maatschappelijk zelfbestuur, minder overheidsbemoeienis, beperking van commerciële invloeden en versterking van gemeenschapszin en tolerantie. Meer nadruk op de civil society betekent een andere rolverdeling. Er is meer ruimte nodig voor de spelers van de civil society (de inwoners) en de overheid (de gemeente) beperkt zich tot het mogelijk maken dat de civil society werkt.

Op 20 juni 2007 is een inspraakavond georganiseerd voor inwoners van de gemeenten Naarden en Bussum. De hoofdvragen op deze avond waren “wat kunt u als inwoner doen om meer verantwoordelijkheid te nemen” en “wat moet de gemeente doen om te zorgen dat u als inwoner meer verantwoordelijkheid kunt nemen”. Over deze vragen is plenair gediscussieerd en in subgroepen per prestatieveld. De uitkomsten van deze avond zijn uitgewerkt per prestatieveld, en een kort verslag van de avond is in bijlage 2 weergegeven.

Budgetbeheersing

Onder andere vanwege de demografische ontwikkelingen is de betaalbaarheid van de Wmo op de lange termijn een belangrijk aandachtspunt. Daarom wordt bij het maken en invullen van beleidskeuzes altijd een kosten-baten afweging gemaakt. Hierbij wordt gestreefd naar kwalitatief hoogwaardige oplossingen die zo min mogelijk bureaucratie en daarmee uitvoeringskosten met zich meebrengen. Het merendeel van de inkomsten en uitgaven van de Wmo vallen onder programma 8 van de begroting. Hierdoor zijn de baten en lasten en verschuivingen jaarlijks inzichtelijk.

Regionale samenwerking en samenwerking Bussum

Zoals in paragraaf 2.1 is aangegeven wordt er zoveel regionaal samengewerkt, maar minimaal met de gemeente Bussum.

Groeiproces

Het beleidsplan is een groeiproces. Zoals reeds is aangegeven is voor een deel van de terreinen al beleid vastgesteld, voor andere nog niet. Het beleidsplan zal dan ook voor een aantal prestatievelden al concretere doelstellingen bevatten dan voor andere; soms zullen vooral ‘procesmatige’ doelstellingen worden opgenomen, waarbij wordt vastgelegd wanneer het beleid op specifieke punten nader wordt uitgewerkt.

Ook in een ander opzicht is sprake van een groeiproces: de Wmo strekt zich uit over een complex en uitgebreid veld van instanties die voorheen met verschillende wetten te maken hadden en nu integraler moeten gaan werken en denken. De gemeente wil samen met haar inwoners en instellingen tot een goed woon- en leefklimaat met een passend zorgaanbod komen. Ook binnen de gemeente zelf moet de integrale denk- en werkwijze nog verder gestalte krijgen. Tenslotte is het vormgeven en uitvoeren van nieuw beleid niet alleen een taak voor de gemeente, maar betekent het ook een omslag hoe de samenleving met elkaar omgaat. Van belang hierbij is de bewustwording van de veranderde verdeling van verantwoordelijkheden binnen de Wmo tussen de overheid en de inwoners. De vraag is of de huidige maatschappij de nieuwe verdeling van verantwoordelijkheden kan en wil uitvoeren en op welke termijn de nieuwe verdeling gerealiseerd kan worden.

Hoofdstuk 3 De prestatievelden

In de Wmo zijn de taken van gemeenten omschreven in negen zogeheten prestatievelden. Deze prestatievelden geven de invulling aan het begrip maatschappelijke ondersteuning, en zijn:

1. Bevorderen van de sociale samenhang in en leefbaarheid van dorpen, wijken en buurten.
2. Op preventie gerichte ondersteuning van jeugdigen met problemen met opgroeien en van ouders met problemen van opvoeden.
3. Het geven van informatie, advies en cliëntondersteuning.
4. Het ondersteunen van mantelzorgers, daar onder begrepen steun bij het vinden van adequate oplossingen indien zij hun taken tijdelijk niet waar kunnen nemen, alsmede het ondersteunen van vrijwilligers.
5. Het bevorderen van de deelname aan het maatschappelijk verkeer en van het zelfstandig functioneren van mensen met een beperking of een chronisch psychisch probleem en van mensen met een psychosociaal probleem.
6. Het verlenen van voorzieningen aan mensen met een beperking of een chronisch psychisch probleem en aan mensen met een psychosociaal probleem ten behoeve van het behouden en het bevorderen van hun zelfstandig functioneren of hun deelname aan het maatschappelijk verkeer.
7. Het bieden van maatschappelijke opvang, waaronder vrouwenopvang en het voeren van beleid ter bestrijding van geweld dat door iemand uit de huiselijke kring van het slachtoffer is gepleegd.
8. Het bevorderen van openbare geestelijke gezondheidszorg, met uitzondering van het bieden van psychosociale hulp bij rampen.
9. Het bevorderen van verslavingsbeleid.

De gemeente is vrij in de invulling van de negen prestatievelden. Zij legt dit vast in het beleidsplan en moet aan het rijk, de gemeenteraad en haar inwoners verantwoording afleggen over hetgeen zij op deze prestatievelden heeft bereikt.

In de hierop volgende hoofdstukken worden per prestatieveld de doelstellingen ingevuld voor de komende vier jaar volgens onderstaande opbouw:

- **Omschrijving prestatieveld** Bij dit onderdeel wordt aangegeven hoe de Rijksoverheid de achtergrond en inhoud van het betreffende prestatieveld ziet.
- **Visie** De gemeentelijke visie op dit prestatieveld.
- **Omgevingsanalyse** Bij dit onderdeel wordt de huidige situatie van het prestatieveld beschreven; welke voorzieningen zijn er al?
- **Aandachtspunten** Aandachtspunten waarmee rekening gehouden moet worden o.b.v. signalen van inwoners, belangenorganisaties en hulpverleners, bijvoorbeeld vanuit inspraak, participatie, de wijkmonitor en het loket. Ook aandachtspunten vanuit de interne organisatie, bijvoorbeeld financiële risico's behoren hiertoe.
- **Doelstellingen** Formulering van de doelstellingen die we in de komende vier jaar willen bereiken. Omdat dit een kadernota is zijn de doelstellingen op globaal niveau geformuleerd. In de jaarlijkse programmabegroting en in uitvoeringsplannen zullen een aantal bijbehorende prestaties worden uitgewerkt en meetbare prestatie-indicatoren worden benoemd.
- **Hoe worden de doelstellingen bereikt?** Bij dit onderdeel wordt aangegeven hoe we de bovengenoemde doelstellingen willen bereiken.

Hoofdstuk 4 Sociale samenhang en leefbaarheid

4.1 Omschrijving prestatieveld

Het prestatieveld 'bevorderen van de sociale samenhang in en leefbaarheid van dorpen, wijken en buurten', is ruim en breed geformuleerd. De gemeente heeft dan ook een grote vrijheid om lokaal invulling te geven en prioriteiten te stellen.

Om zo lang mogelijk gezond en zelfredzaam te blijven is het belangrijk een woon- en leefomgeving te hebben waar bewoners zich goed voelen en vertrouwen hebben in de buurt. Dit gaat niet alleen over de fysieke inrichting van de woonomgeving, maar ook om een goed functionerend leefklimaat met een sterke sociale samenhang. Dat wil zeggen dat bewoners onderling contact hebben, variërend van het elkaar groeten op straat tot elkaar ondersteunen als het nodig is. Kortom: betrokkenheid van bewoners onderling in de wijk met de maatschappelijke organisaties en de gemeente.

In de toelichting op dit beleidsveld wordt aangegeven dat het bevorderen van de sociale samenhang niet alleen ontstaat door de inzet van professionele organisaties. Ook en met name gaat het om de inzet van de bewoners zelf. Een leefbare woonomgeving wordt immers bepaald door de bewoners zelf.

4.2 Visie

De gemeente Naarden streeft naar een samenhangend stelsel van zorg en welzijn waarin (ook kwetsbare) burgers zelfstandig in hun eigen sociale leefomgeving kunnen wonen met behoorlijke kwaliteit van leven. Daarbij wordt uitgegaan van de vragen en behoeften van de inwoners (coalitieakkoord gemeente Naarden 2006-2010 en WWZ Uitvoeringsprogramma 2006-2008).

In het coalitieakkoord 2006-2010 worden de volgende onderdelen genoemd die betrekking hebben op dit prestatieveld:

- De burger betrekken bij diens buurt. Niet alleen voor de inrichting, maar ook voor het algehele onderhoud van de wijken wordt gezocht naar betrokkenheid van de burger in wijkgerichte samenwerkingsverbanden in alle wijken/buurten. De burger kan niet alleen de kwaliteit van de leefomgeving mede beoordelen, maar kan daaraan ook een bijdrage leveren.
- Het college zorgt voor voldoende speelplaatsen, trapveldjes, verblijfplaats voor de oudere jeugd, jeu de boulesbanen e.d. in de openbare ruimte.
- Handhaving van het huidige niveau van maatschappelijke voorzieningen voor jong en oud. Mensen moeten zo lang mogelijk in hun eigen sociale leefomgeving kunnen wonen met behoorlijke kwaliteit van leven.
- Jongeren: de jeugd wordt actief betrokken bij het jongerenbeleid en bij specifieke jongerenonderwerpen wordt de doelgroep actief opgezocht.
- De gemeente bevordert actieve deelname van Naardense inwoners aan het maatschappelijk leven om sociaal isolement te voorkomen.
- De gemeente bevordert de totstandkoming van woonzorgzones (tegenwoordig wordt in de gemeente Naarden over woondienstenzones gesproken).
- De gemeente bevordert sociale cohesie binnen de wijken.

4.3 Omgevingsanalyse

In de gemeente Naarden was op 1 januari 2007 19,1% van de inwoners 65 jaar of ouder, waarvan 5,9% zelfs 80 jaar of ouder. Als dit vergeleken wordt met het gemiddelde van Nederland (resp. 13,8% en 3,4%) blijkt dat de vergrijzing in de gemeente Naarden hoger is dan het gemiddelde in Nederland. Met het ouder worden is de inrichting van een woonwijk/woonomgeving steeds belangrijker om zo lang als mogelijk zelfstandig te kunnen blijven functioneren. Het concrete aanbod aan welzijnsvoorzieningen, gebaseerd op de vraag uit de desbetreffende woonomgeving (wijk), is hierbij van groot belang, dit vanzelfsprekend naast een gericht aanbod van zorgvoorzieningen.

In de gemeente Naarden wonen – vergeleken met het gemiddelde in Nederland – ook iets meer jonge kinderen tot 14 jaar. In Naarden beslaat deze groep namelijk 21,6% van de bevolking en in Nederland 18,6%.

Tabel 1: Leeftijdsopbouw gemeente Naarden 1 januari 2007

Leeftijd	Totaal	% Naarden	% Nederland
0 – 4	1186	6,9 %	6,3 %
5 – 9	1300	7,6 %	6,1 %
10 – 14	1218	7,1 %	6,2 %
15 – 19	904	5,2%	6,0 %
20 – 24	400	2,3%	6,0 %
25 – 29	452	23,8 %	30 %
30 – 34	762		
35 – 39	1323		
40 – 44	1551		
45 – 49	1376	28,0 %	25,7 %
50 – 54	1105		
55 – 59	1237		
60 – 64	1085		
65 – 69	851	13,2 %	10,4 %
70 – 74	746		
75 – 79	660		
80 – 84	515	5,9 %	3,4 %
85 – 89	322		
90 – 94	147		
95 – 99	26		
100 – 104	2		
TOTAAL	17168	100 %	100 %

Wijkmonitor

Uit de wijkmonitor Bussum en Naarden II (gehouden aan het einde van 2006) blijkt dat 87% van de Naardense inwoners over het algemeen (zeer) tevreden is over het woon- en leefklimaat van hun wijk. Daarbij waren inwoners uit Tuindorp Keverdijk het minst tevreden.

Onderwerpen die er positief uitspringen zijn: een algemeen gevoel van veiligheid, de aanwezigheid van groenvoorzieningen, de sfeer in de wijk en de bereikbaarheid met eigen vervoer. De punten die over het algemeen het minst goed scoren, zijn: de verkeersveiligheid voor fietsers en voetgangers, het onderhoud van openbare ruimten en de aanwezigheid van zwerfvuil. Daarnaast kwam uit de wijkmonitor naar voren dat veel mensen niet op de hoogte zijn van de aanwezigheid van bepaalde voorzieningen in de wijk en/of in de gemeente.

Uit de wijkmonitor zijn relatief veel klachten over jongeren gekomen. Jongeren zelf zijn echter nauwelijks gehoord, dit komt onder andere omdat zij nauwelijks op een schriftelijke vragenlijst reageren.

Woondienstenzone

In Naarden wordt met een aantal partijen gewerkt aan de totstandkoming van een woondienstenzone in Naarden-West, met als centrum de Keverdijk. Een woondienstenzone is (een deel van) een wijk waar bewoners tot in lengte van dagen zelfstandig kunnen blijven wonen, ook als men minder mobiel en zorgbehoevend is. Het generatiebestendig maken van de wijk heeft als gevolg dat de diversiteit en leefbaarheid van wijken toeneemt omdat mensen langer in hun eigen wijk kunnen blijven wonen. De gemeente Naarden wil de mogelijkheden onderzoeken voor het realiseren van twee woondienstenzones: de woondienstenzone Naarden Oost (rondom Naarderheem en de nog te

realiseren voorzieningen aan de Amersfoortsestraatweg) en de woondienstenzone Naarden West (rondom de Veste en de voorzieningen in de Keverdijk).

Wijkgericht werken

In het coalitieakkoord gemeente Naarden 2006-2010 is wijkgericht werken één van de aandachtspunten. In de notitie 'Wijkgericht werken in Naarden 'Doet u mee?'' is een uitwerking van het begrip wijkgericht werken gegeven. Wijkgericht werken is een gebiedsgerichte manier van werken die door de gemeente Naarden wordt toegepast om wijkbewoners mee te laten werken aan de aanpak van zaken die spelen rondom schoon, heel en veilig in de buurten van de gemeente Naarden.

Deze omschrijving gaat met name over de fysieke leefomgeving, maar het sociale aspect speelt bij wijkgericht werken ook een rol. Het gaat dan bijvoorbeeld om prettig wonen. Als mensen prettig in hun wijk wonen zullen zij zich ook eerder inzetten voor het aanpakken van fysieke aspecten in de wijk. Bij de verdere uitwerking van wijkgericht werken zal het sociale aspect meer vorm krijgen.

Prestatieafspraken tussen gemeente en woningcorporaties

Partijen voelen zich gezamenlijk verantwoordelijk voor de leefbaarheid in Naarden. De gemeente is primair verantwoordelijk voor het onderhoud van de wegen, openbare ruimte, groen, enzovoorts. De corporaties spelen een rol in het onderhoud van eigen (semi) openbare ruimten en zijn verantwoordelijk voor de leefbaarheid in en de directe omgeving van haar woningen.

In het coalitieakkoord is opgenomen dat de burger betrokken wordt bij diens buurt. Niet alleen voor de inrichting, maar ook voor het algehele onderhoud van de wijken wordt gezocht naar betrokkenheid van de burger in wijkgerichte samenwerkingsverbanden in alle wijken/buurten. De burger kan niet alleen de kwaliteit van de leefomgeving mede beoordelen, maar kan daaraan ook een bijdrage leveren.

4.4 Aandachtspunten

Het overgrote deel van de inwoners woont met (zeer) grote tevredenheid in Naarden en geeft aan geen voorzieningen te missen voor de basale behoeften. Wel bleek uit de wijkmonitor dat veel inwoners niet op de hoogte zijn van het huidige aanbod van voorzieningen.

Tijdens de bijeenkomst voor inwoners op 20 juni 2007 is in het kader van prestatieveld 1 gesproken over de tijdsgeest. Geconstateerd werd dat mensen in deze tijd zich in het algemeen veel minder inzetten voor wijk en buurt. Ze zijn niet geïnteresseerd zich in te zetten of ze hebben het te druk. De aanwezigen geven aan dat dit tot schaduwzijden leidt zoals toenemende eenzaamheid en onverschilligheid. De vraag is op welke wijze de Wmo daarin verandering kan brengen, de aanwezigen geven aan dat de Wmo in deze zin namelijk ingaat tegen de tijdsgeest.

Daarnaast werd op de bijeenkomst van 20 juni aangegeven dat sociale samenhang begint met goed contact met de burens: groeten, een praatje maken. De aanwezigen geven aan dat algemene gemeentelijke voorzieningen (sportclubs, buurthuizen etc.) ook voor samenhang zorgen. Ook gaven de aanwezigen aan dat buurtpreventievereniging zich niet alleen op veiligheid moeten richten, maar zich ook moeten richten op sociale aspecten van de wijk. Bijkomend effect daarvan kan zijn dat als mensen zich meer betrokken voelen, dit ook een positieve uitwerking kan hebben op het aanbod van vrijwilligers en mantelzorgers in de wijk. Als de contacten bijvoorbeeld goed zijn met de burens, zullen mensen eerder hun hulp aanbieden.

4.5 Doelstellingen

1. Inwoners meer betrekken bij hun wijk of buurt.
2. Bekendheid vergroten van het voorzieningenaanbod bij de Naardense inwoners.
3. Vergroten inbreng van jongeren bij hun leefomgeving.

4. De gemeente en betrokken partners werken actief mee aan het project ter realisering van de woondienstenzone Naarden West.
5. Voorzieningen – daar waar mogelijk – multifunctioneel gebruiken.
6. Stimuleren dat inwoners zelf initiatief nemen en bijdragen aan een leefbare en plezierige woonomgeving.

4.6 Hoe worden deze doelstellingen bereikt?

1. Er zijn verschillende manieren om inwoners actiever bij de wijk te betrekken, zoals het beschikbaar stellen van een buurtbudget of het aanstellen van wijkwethouders. In de nota wijkgericht werken wordt deze keuze uitgewerkt. Aandachtspunt daarbij is de input uit de inwonersbijeenkomst dat daarbij de sociale aspecten niet vergeten moeten worden.
2. Samen met de afdeling communicatie wordt een voorstel ontwikkeld op welke wijze voorzieningen beter onder de aandacht van inwoners gebracht kunnen worden. Mogelijkheden zijn onder andere door regelmatig in de Naarder Koerier aandacht te besteden aan een voorziening (bv. door een gebruiker aan het woord te laten) en de voorzieningen beter in beeld te brengen op de website. Daarbij wordt extra aandacht gegeven aan de grote groep 65-plussers.
3. De jeugd wordt actief betrokken bij het jongerenbeleid. Dit wordt onder andere gerealiseerd door het Jongerenplatform Naarden te betrekken bij nieuw beleid en bij het Beraad Naarden-Bussum zorg te dragen voor een zo constant mogelijke vertegenwoordiging in het expertiseveld jeugd.
4. De ontwikkeling van de woondienstenzone Naarden West gebeurt in een samenwerkingsverband tussen de gemeente, Dudok Wonen, Woningstichting Naarden en Stichting Zorgpalet Gooi en Vecht. In 2007 hebben deze partijen hierover een intentieovereenkomst afgesloten. Eén van de eerste stappen in de realisatie van de woondienstenzone is het uitvoeren van een haalbaarheidsstudie.
5. Als voorzieningen op een multifunctionele manier gebruikt worden, worden deze intensiever benut waardoor meer mensen in een grotere variatie elkaar kunnen ontmoeten. Bij de uitwerking van de woondienstenzones wordt het multifunctioneel gebruik van voorzieningen als één van de aandachtspunten meegenomen.
6. Het is de ambitie om inwoners met plezier in de gemeente te laten wonen. Toch is leefbaarheid vooral afhankelijk van de bewoners zelf. Om te zorgen dat inwoners zelf initiatief nemen en bereid zijn om mee te doen moet aan verschillende voorwaarden worden voldaan;
 - a. Informatie over voorzieningen en mogelijkheden (prestatieveld 1 en 3)
 - b. Mee kunnen praten en signalen kunnen afgeven (prestatieveld 3 en 5)
 - c. Laagdrempelig en sluitend aanbod van vrijwilligerswerk (prestatieveld 4)
 - d. Bewustwording van eigen verantwoordelijkheid, met name om de inzet van individuele voorzieningen te voorkomen (prestatieveld 6)
 - e. Ruimte in het voorzieningenaanbod voor eigen initiatieven en de flexibiliteit om het aanbod te laten aansluiten bij de behoeften (prestatieveld 1)

De uitwerking van deze punten zijn terug te vinden in de hoofdstukken over deze prestatievelden.

Hoofdstuk 5

Preventieve voorzieningen jeugd

5.1 Omschrijving prestatieveld

Prestatieveld 2 'op preventie gerichte ondersteuning van jeugdigen met problemen met opgroeien en van ouders met problemen van opvoeden' omvat de gemeentelijke taken, zoals aangegeven in de Wet op de Jeugdzorg (WJZ):

- informatie en advies (aan ouders en kinderen over opgroeien en opvoeden);
- signalering (van problemen bij kinderen, jongeren en opvoeders);
- toegang en toeleiding tot (gemeentelijk) hulpaanbod;
- licht pedagogische hulp (aan gezinnen, zoals pedagogische spreekuren);
- coördinatie van zorg op lokaal niveau (gezinscoaching).

Prestatieveld 2 vormt een onderdeel van het jeugdbeleid en gaat specifiek over preventieve voorzieningen voor doelgroepen. Doelgroepen zijn in dit geval opvoeders en/of jeugdigen met behoefte aan ondersteuning en/of waarbij sprake is van meerdere risico's (zoals armoede, geringe competenties, afwezigheid sociaal netwerk etc.). De preventieve voorzieningen – met bovengenoemde taken uit de Wet op de Jeugdzorg - hebben tot doel te voorkomen dat risico's en lichte problematiek zich ontwikkelen tot (zware) problemen.

5.2 Visie

De regiogemeenten werken met instellingen samen in een regionaal platform jeugd. Er wordt gewerkt vanuit een gezamenlijke visie op de preventieve jeugdzorg. Op basis van deze visie en actuele ontwikkelingen en knelpunten wordt een jaarlijks werkplan opgesteld. De visie is vastgelegd in het document 'De ketenbenadering in de preventieve jeugdzorg'. Deze visie is begin 2006 geaccordeerd door het regionaal portefeuillehoudersoverleg gezondheidszorg. In de visie staan de vraag en behoeften van de jeugdigen en hun ouders centraal.

De vijf gemeentelijk taken moeten worden toegesneden op de behoeften en wensen aan ondersteuning van jongeren en hun ouders. Optimale zorg op het gebied van de jeugdzorg en ook ten aanzien van de voorliggende voorzieningen vraagt om samenwerking. Om optimale afstemming tussen betrokken instanties te realiseren is het van belang dat er steeds één instantie is die verantwoordelijk is voor de jongere of het gezin en die waakt over de voortgang, de coördinatie en de adequaatheid van het zorgaanbod.

In het coalitieakkoord 2006-2010 is het volgende over jongeren opgenomen:

- Jongeren moeten zich goed kunnen ontplooiën, in cultuur, creativiteit, in sport en recreatie, in het onderwijs enz. De jeugd wordt actief betrokken bij het jongerenbeleid. Van jongeren mag ook een actieve betrokkenheid worden verwacht. Overigens dragen de ouders en verzorgers de primaire verantwoordelijkheid voor opvoeding en ontplooiing van jongeren. Maar vanuit het jongerenbeleid zal de gemeente dat faciliteren. De gemeente bevordert daarom ook de maatschappelijke participatie van jongeren.
- Bij specifieke jongerenonderwerpen wordt de doelgroep actief opgezocht.

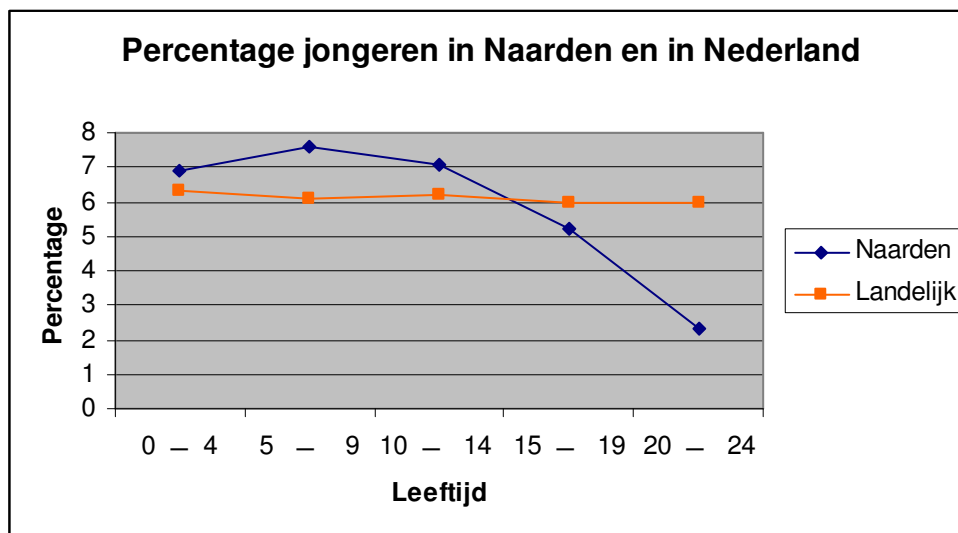

Naast de activiteiten op regionaal niveau heeft de gemeente Naarden de nota 'Jeugd en onderwijsbeleid 2007-2010' onlangs vastgesteld. De centrale doelstelling in deze nota is als volgt geformuleerd: 'De gemeente Naarden wil met haar jeugd & onderwijsbeleid het volgende nastreven:

- Het creëren van een veilige en leerzame omgeving waarin kinderen zichzelf kunnen ontwikkelen en waar ze leren omgaan met verschillen, en tolerantie aanleren voor diversiteit.
- Jongeren groeien op tot zelfredzame volwassenen met een eigen identiteit.
- Jongeren groeien op tot verantwoordelijke burgers met sociale verbondenheid.'

5.3 Omgevingsanalyse

Op 1 januari 2007 woonden er ongeveer 5.000 kinderen en jongeren tot en met 24 jaar in Naarden. Dit is 29,1% van de bevolking, het gemiddelde percentage in Nederland voor deze bevolkingsgroep ligt op 30,6%. In Naarden wonen relatief weinig jongeren in de leeftijd tussen 20 en 24 jaar (Naarden: 2,3%, Nederland: 6%). De verklaring hiervan is waarschijnlijk het groot aantal jongeren in deze leeftijdsklasse die vanwege studie uit Naarden vertrekt. In onderstaande grafiek is het percentage jongeren in Naarden afgezet tegen het landelijke percentage.

Volgens landelijke cijfers heeft zo'n 10% van de gezinnen en jeugdigen te maken met meerdere risicofactoren in de directe omgeving en daarmee een vergrote kans op problemen (depressieve klachten, agressiviteit, delinquentie, schooluitval, en/of in verstoring van de relaties met de directe omgeving). Uit de jeugdenquête (2005, van de GGD) komt naar voren dat 16% van de jongeren in de regio in meer of mindere mate kampt met psychische klachten.

Regionale samenwerking

Een effectieve aanpak van risico's vraagt om samenwerking tussen instellingen voor preventieve jeugdzorg. Het regionaal portefeuillehoudersoverleg WWZ (een samenvoeging van de portefeuillehoudersoverleggen gezondheidszorg en Madi en de RVC) voert hierover bestuurlijk de regie. De inhoudelijke beleidsmatige regie ligt bij het Platform jeugd, een samenwerkingsverband tussen gemeenten en instellingen (bijvoorbeeld GGD en Versa, Bureau Jeugdzorg, onderwijs, RBL politie en Symfona). De regie over de uitvoering, ligt, afhankelijk van het onderwerp (zorgafstemmings teams in het onderwijs, buurtsignaleringsoverleggen, centraal meldpunt, opvoedingscursussen etc.), bij verschillende instanties.

Op regionaal niveau worden door verschillende organisaties informatie en (opvoed)cursussen gegeven.

Landelijk programma

Het landelijke programma voor jeugd en gezin (2007 – 2011) 'Alle kansen voor alle kinderen' schetst de contouren voor het jeugdbeleid van de regering voor deze periode. Een belangrijk deel van dit jeugdbeleid zal binnen gemeenten gestalte moeten krijgen.

Nota jeugd- en onderwijsbeleid

Naar aanleiding van het landelijke beleid, de ambities vanuit het coalitieakkoord/collegeprogramma en de reacties uit het veld zijn 5 hoofdthema's benoemd voor het Naardense jeugd- en onderwijsbeleid.

Dit zijn:

1. een goede start;
2. ondersteuning schoolloopbaan;

3. wonen, veiligheid en vrije tijd;
4. samenwerken en samenhang;
5. participatie.

Nota lokaal gezondheidsbeleid

In de nota lokaal gezondheidsbeleid 2007-2011 zijn diverse onderdelen specifiek op de jeugd gericht. De volgende speerpunten betreffen de jeugd:

- Riskant genotmiddelengebruik (accent op alcohol, aandacht voor roken);
- Overgewicht en bewegingsarmoede;
- Psychosociale problemen;
- Centrum voor Jeugd en Gezin.

5.4 Aandachtspunten

Uit de gezondheidspeiling 2004 'Het licht op groen voor uw gezondheid.' van de GGD Gooi- en Vechtstreek kwam naar voren dat er behoefte was aan opvoedingsondersteuning. Van alle respondenten uit de regio heeft 38% kinderen in de leeftijd tot en met 21 jaar. Van hen heeft 53% soms of vaak opvoedingsvragen; 44% soms of vaak opvoedingsproblemen. Vragen komen meer voor bij ouders met jonge kinderen; ouders met kinderen in de puberleeftijd rapporteren meer opvoedingsproblemen. Ook uit de wijkmonitor blijkt dat veel inwoners niet op de hoogte zijn van bestaande voorzieningen als opvoedcursussen, het jongerenwerk en de naschoolse opvang.

Tijdens de Wmo bijeenkomst op 20 juni is naar voren gekomen dat problemen van de jeugd (overlast, drugs, overmatig alcoholgebruik) om een gezamenlijke aanpak vragen (ouders, gemeente en politie). Voldoende voorzieningen voor de jeugd beperken overlast. Communicatie tussen scholen (maar dit geldt ook voor gemeenten en politie) en inwoners is erg belangrijk. Inwoners wijzen daarbij op de goede ervaringen met de Vitusschool. De Vitusschool staat open voor commentaar uit de buurt en wil hier ook iets mee doen.

5.5 Doelstellingen

1. Een aanbod van algemene en preventieve voorzieningen dat aansluit bij de behoeften van de doelgroep.
2. Grotere bekendheid en toegankelijkheid van informatie, advies en doorleiding naar hulp.
3. Uitwerking geven aan de eisen die vanuit de Wet op de Jeugdzorg worden opgelegd.

5.6 Hoe worden deze doelstellingen bereikt?

1. In 2007 is regionaal in kaart gebracht aan welk aanbod in de komende jaren aandacht moet worden besteed. Naar aanleiding van deze inventarisatie zijn de volgende acties ingezet, de coördinatie van deze acties ligt bij het regionale platform jeugd:
 - a. Regionale gefaseerde implementatie van het opvoedingsprogramma Triple P in de periode eind 2007-2010, onder voorbehoud van het verwerven van een provinciale subsidie.
 - b. Versterking en professionalisering van de bestaande signaleringsnetwerken. Hiervoor is in 2007 door de regio subsidie ontvangen van de Provincie Noord-Holland.
 - c. Verbetering basisvoorziening opvoedingsondersteuning; in 2008 moet er een regionaal aanbod zijn van opvoedcursussen en individuele ondersteuning.
 - d. Implementatie schoolmaatschappelijk werk in aanvulling op de bestaande zorgafstemmingsteams, ter ondersteuning van leerlingen en ouders.
 - e. Implementatie van de in 2007 ontwikkelde zorgstructuur t.b.v. leerlingen met psychosociale problemen in het primair onderwijs (ZAT-primair) in 2008.
2. Naast het creëren van een aanbod dat aansluit bij de behoeften is het belangrijk dat dit aanbod toegankelijk is en bekend bij de doelgroep. Voor de Wmo in algemene zin wordt hierop nader ingegaan bij prestatieveld 3. Voor de doelgroep jeugd wordt waarschijnlijk een aparte infrastructuur ontwikkeld voor de functie informatie, advies en toeleiding tot hulp. Voor deze doelgroep past een andere benadering dan bij de overige Wmo doelgroepen (die meer op zorg en

ouderen is gericht) omdat er voor de jeugd een andere ketensamenwerking is. De toegankelijkheid en bekendheid van het aanbod moet de komende jaren verbeteren door de volgende activiteiten;

- a. Realiseren Vangnet Jeugd. Voor jongeren (en hun ouders) op wie de hulpverlening geen vat krijgt wordt een gecoördineerde benadering gekozen waarbij hulpverlening en justitie de krachten bundelen.
 - b. Realiseren Sociale kaart jeugd. In 2006 is besloten dat de sociale kaart jeugd een onderdeel wordt van de dienstencatalogus die in het kader van de Wmo is ontwikkeld (Loketgooi.nl). De sociale kaart jeugd maakt gebruik van dezelfde database als de Wmo kaart en krijgt een eigen website. Dit moet begin 2008 gereed zijn. Ook zal in 2008 de ontwikkeling van een digitale assistent (waardoor op bijvoorbeeld onderwerp of postcode makkelijker gezocht kan worden) ter hand worden genomen.
 - c. Ontwikkeling Centra Jeugd en Gezin (CJG). Het CJG wordt naast de reguliere taken op het terrein van de jeugdgezondheidszorg, verantwoordelijk voor alle gemeentelijke taken uit de wet op de jeugdzorg: informatie, signalering, toeleiding tot hulp, lichte hulpverlening, en zorgcoördinatie. In de regio Gooi en Vechtstreek worden deze centra voorbereid, met behulp van een provinciale subsidie. De jeugdgezondheidszorg (JGZ/GGD) neemt hierin het voortouw in nauwe samenwerking met bureau Jeugdzorg. Een aandachtspunt bij het opzetten van de CJG's is de (organisatorische) koppeling tussen het Vangnet Jeugd en het CJG.
3. Het landelijke programma voor jeugd en gezin (2007 – 2011) 'alle kansen voor kinderen' schetst de contouren voor het jeugdbeleid van de regering voor deze periode. Een belangrijk deel van dit jeugdbeleid zal binnen gemeenten gestalte moeten krijgen. Hieronder volgt een overzicht van de plannen van de regering met betrekking tot prestatieveld 2;
- a. Er komen Centra voor Jeugd en Gezin (CJG's) in de wijk die o.a. opvoedondersteuning en gezinscoaching bieden. De regio is al bezig met de uitwerking hiervan, zie punt 2 c hierboven. Het CJG richt zich op kinderen in de leeftijd van min 9 maanden tot 23 jaar en hun ouders/opvoeders.
 - b. Betere interdisciplinaire samenwerking volgens het 'één gezin, één plan' principe.
 - c. Elektronisch kinddossier, waarbij gegevens over kinderen worden overgedragen zodat er geen kinderen zoek raken (2008 beschikbaar; 2009 verplicht).
 - d. Verwijsindex, hiermee worden kinderen die in de problemen komen eerder opgespoord (2009 beschikbaar).
 - e. Er komt een databank met op effectiviteit beoordeelde methoden en programma's.
 - f. Op termijn worden afspraken gemaakt over de inzet van effectieve programma's: professionals zullen programma's moeten gebruiken die het best op effectiviteit scoren.
 - g. Raak-methode (afkomstig van Reflectie- en Actiegroep Aanpak Kindermishandeling) voor aanpak kindermishandeling wordt landelijk ingevoerd (2011 ingevoerd).
 - h. Invoering nieuwe doorlooptijd AMK-onderzoek (AMK staat voor Advies- en Meldpunt Kindermishandeling).
 - i. Gebruik uniforme meldcode kindermishandeling.
 - j. Meer zicht op risicofactoren in gemeente m.b.t. het ontstaan van jeugdcriminaliteit.
 - k. Bij overlast: onderzoek naar de mogelijkheid van uitbreiding instrumentarium.

De meest ingrijpende verandering voor gemeenten is de inrichting van Centra voor jeugd en Gezin (CJG). Het EKD en de verwijsindex worden verplichte hulpmiddelen. Het kabinet trekt een bedrag oplopend tot € 220 miljoen in 2011 uit voor preventief jeugdbeleid door de gemeente, waarvan € 200 miljoen bestemd is voor CJG, en € 20 miljoen voor het EKD en de verwijsindex.

Hoofdstuk 6 Informatie en advies

6.1 Omschrijving prestatieveld

Dit beleidsterrein, het geven van informatie en advies en cliëntondersteuning, kan zowel een algemene als een individuele component hebben.

Met 'geven van informatie en advies' wordt bedoeld op activiteiten die burgers de weg wijzen in het veld van maatschappelijke ondersteuning. Het kan hierbij zowel gaan om algemene voorzieningen zoals (voldoende) informatiepunten, als om meer specifieke voorzieningen, zoals een individueel advies, of hulp bij de verheldering van een ondersteuningsvraag. Het is wenselijk dat de gemeente zich daarbij laat leiden door de 'één loket gedachte': een burger dient zich in principe niet vaker dan één maal tot de gemeente hoeven te wenden om over het gehele scala van voorzieningen de nodige informatie te verkrijgen. Daarbij dient de gemeente zich niet te beperken tot die voorzieningen waar zij zelf 'over gaat', maar ook informatie te geven over relevante aanpalende terreinen, zoals zorg en wonen. De wetgever stelt in feite niet verplicht dat een fysiek of digitaal loket wordt ingericht en laat de invulling van prestatieveld 3 vrij.

Onder 'cliëntondersteuning' wordt verstaan de ondersteuning van een cliënt bij het maken van een keuze of het oplossen van een probleem. Cliëntondersteuning heeft de regieversterking van de cliënt (en zijn omgeving) tot doel om de zelfredzaamheid en maatschappelijke participatie te bevorderen. Dit kan informatie en advies, maar vooral ook uitgebreide vraagverheldering en kortdurende en kortcyclische ondersteuning bij keuzes op diverse levensterreinen omvatten. Cliëntondersteuning gaat een stap verder dan informatie en advies en richt zich op mensen die voor een vraag of een situatie staan die zodanig complex is dat de persoon het niet zelf of met zijn omgeving op kan lossen.

6.2 Visie

In het coalitieakkoord 2006-2010 is aangegeven dat voor de Wmo diensten wordt toegewerkt naar één loket, waar de verschillende Wmo diensten kunnen worden aangevraagd.

De uitgangspunten van het WWZ-uitvoeringsprogramma (2005-2008) zijn de basis voor de invulling van dit prestatieveld, waarin in 2005 reeds is begonnen. Het vergroten van de toegang tot de zorg, het streven naar een efficiëntere structuur voor de uitvoering van diverse regelingen en de keuzevrijheid van de inwoners zijn de belangrijkste speerpunten. Van belang is dat inwoners goed worden bevraagd over hun wensen en behoeften en optimaal worden geïnformeerd en geadviseerd over de mogelijkheden.

6.3 Omgevingsanalyse

Binnen de gemeente Naarden is 19,1% van de inwoners 65 jaar of ouder. Met het ouder worden, maar ook als mantelzorger, met een (chronische) ziekte, handicap of psychisch probleem, worden inwoners geconfronteerd met problemen en vragen op het gebied van de gezondheid. Deze problemen en vragen staan vaak niet op zichzelf, maar hebben invloed op het brede gebied van wonen, welzijn en zorg. Om te voorkomen dat inwoners door de bomen het bos niet meer zien, is geïnvesteerd in één loket. Hierbij is de bereikbaarheid van informatie een belangrijk uitgangspunt. Inwoners moeten niet alleen fysiek naar een loket toe kunnen stappen, maar ook telefonisch en digitaal moet informatie goed ontsloten worden.

Op 1 oktober 2007 is Wijzer – wonen, welzijn, zorg geopend in het wijksteunpunt + aan de Landstraat 80 in Bussum. Dit loket is voor de inwoners van Bussum, Naarden en Muiden. Hier kunnen mensen zowel telefonisch, digitaal als op locatie terecht voor vragen op het gebied van de WWZ en de Wmo (dus bijvoorbeeld voor het aanvragen van een rolstoel of informatie over welzijnsvoorzieningen). Ook voor AWBZ zorg indicaties kunnen de inwoners terecht bij Wijzer. Wijzer is voortgekomen uit het voormalige zorgloket van de gemeente Bussum, Agis zorgverzekeringen en Versa met het 'Loket

zorgbemiddeling' van Vivium Zorggroep en de Thuiszorg Gooi en Vechtstreek. Ook MEE 't Gooi en Omstreken maakt onderdeel uit van Wijzer.

In het WWZ-uitvoeringsprogramma was het oorspronkelijke plan om 'satellieten' (decentrale informatiepunten) in de wijken van Bussum en Naarden te realiseren. Ervaringen in andere gemeenten wijzen echter uit dat er weinig gebruik wordt gemaakt van dergelijke informatiepunten. Naar aanleiding daarvan is een discussie ontstaan over de insteek en het doel van deze satellieten. In het laatste projectjaar van het WWZ-uitvoeringsprogramma wordt een definitieve keuze gemaakt over het al dan niet starten met 'satellieten' en mogelijke alternatieven.

Sinds 1 januari is Loketgooi.nl actief voor alle inwoners van de regio Gooi en Vechtstreek. Het Loketgooi.nl is een internetapplicatie die inwoners en loketmedewerkers toegang biedt tot het regionale aanbod van wonen, zorg en welzijn. De inwoners zijn de primaire doelgroep maar juist in een breed fysiek loket biedt het ook goede ondersteuning voor de loketmedewerkers. Via een postcodeselectie komt de inwoner of de loketmedewerker bij het aanbod van zijn eigen omgeving. Er staat daarbij ook een duidelijke koppeling naar het eigen gemeentelijke fysieke loket.

Met betrekking tot cliëntondersteuning voert Versa namens de gemeente een aantal activiteiten uit, waaronder cliëntondersteuning (voorheen noemde Versa dat het ouderenadvies werk), algemeen maatschappelijk werk en sociaal raadsliedenwerk (ondersteuning op het gebied van sociale voorzieningen, wetten en regelingen, zoals belasting en huurtoeslag). Naast Versa zijn er ook andere organisaties die cliëntondersteuning bieden, zoals MEE, Bureau Jeugdzorg, Vangnet en Advies etc.

6.4 Aandachtspunten

Tijdens de Wmo bijeenkomst hebben de aanwezigen aangegeven dat de inwoners de volgende voorzieningen nodig hebben op dit prestatieveld: krant, gemeentegids en een makkelijk te onthouden telefoonnummer dat op kantooruren te bereiken is. Dit zijn reeds bestaande voorzieningen. Wel kan meer aandacht gegeven worden aan de informatievoorziening. Ook de terugkoppeling van afgegeven signalen verdient meer aandacht. Daarnaast werd tijdens de bijeenkomst aangegeven dat er voor sommige mensen een drempel verlaagd moet worden om zorg/hulp te vragen of klachten te melden.

Voor het in stand houden en verbeteren van Wijzer is de gemeente afhankelijk van verschillende organisaties. Het loket Wijzer is een samenwerkingsverband tussen verschillende organisaties. De gemeente heeft een regiefunctie maar heeft geen sterke sturingsmiddelen, alleen 'zwakke' sturingsmiddelen als convenanten en subsidievoorwaarden. Ook voor Loketgooi.nl geldt deze afhankelijkheid van regiogemeenten en andere partners. Deze afhankelijkheid geldt niet voor de ontwikkeling van de eigen productinformatie en digitale dienstverlening.

Uit de wijkmonitor blijkt dat 50% van de Naardense inwoners zich voldoende geïnformeerd voelen over voorzieningen en diensten op het terrein van wonen, welzijn en zorg. In de onderzochte wijken in Bussum ligt dit percentage op 55%. Van de inwoners in Naarden voelt 24% zich onvoldoende geïnformeerd. De bewoners is ook gevraagd hoe zij door de gemeente willen worden geïnformeerd over voorzieningen en diensten in hun omgeving. Daaruit blijkt dat de voorkeur uitgaat naar informatie via de Naarder Koerier en een gemeentelijke nieuwsbrief. Informatie via brochures, e-mail, internet en het regionale dagblad vindt ongeveer 20 procent van de inwoners een mogelijkheid.

Bij prestatieveld 2 is aangegeven dat de Centra voor Jeugd en Gezin regionaal worden voorbereid. Door de realisatie van een Centrum voor Jeugd en Gezin komt er eigenlijk een apart loket voor de jeugd. Dit komt niet geheel overeen met de éénloketgedachte binnen de Wmo waarbij inwoners met al hun vragen op het gebied van wonen, welzijn en zorg bij één loket terecht kunnen. Voor de jeugd is een andere benadering op zich wenselijk, omdat er voor de jeugd een andere ketensamenwerking is

dan bij de overige doelgroepen (meer op zorg en ouderen gericht). Bij de voorbereiding van de Centra voor Jeugd en Gezin is wel aandacht nodig voor het afwijken van de éénloketgedachte en is een goede afstemming nodig tussen deze twee voorzieningen.

6.5 Doelstellingen

1. Het in stand houden en verder ontwikkelen van Wijzer en een besluit nemen over het realiseren van 'satellieten'.
2. Het in stand houden en verder ontwikkelen van Loketgooi.nl.
3. Bekendheid Wijzer en Loketgooi.nl verbeteren.
4. Verbeteren mogelijkheden voor cliëntondersteuning via:
 - Werkzaamheden Versa (ouderenadviseur; preventief huisbezoek en activerend huisbezoek).
 - Werkzaamheden Wmo-consulenten.
 - Stimuleren voortzetting deelname MEE aan Wijzer.
5. Verbeteren terugkoppeling signalen van inwoners.

6.6 Hoe worden deze doelstellingen bereikt?

1. Met behulp van subsidiegelden vanuit de provincie Noord-Holland en de investering van betrokken partners is Wijzer ontwikkeld. In de aankomende jaren zal een bestendiging van de samenwerking in Wijzer voor de toekomst vorm moeten krijgen. Dit moet leiden tot een organisatiestructuur die de continuïteit en werkbaarheid van het loket op lange termijn garandeert. Inhoudelijk moet er een verbeter- en verdiepingsslag plaatsvinden; waarbij met name wordt ingezet op de volgende onderdelen:
 - Uitbreiden van het aantal samenwerkingspartners.
 - Uitbreiden van diensten.
 - Investeren in de loketmedewerkers middels scholing tot generalistische medewerkers.
 - Investeren in werkprocessen tussen front- en backoffice.
 - Optimaliseren cliëntregistratiesysteem.In 2008 zal in het kader van het WWZ-uitvoeringsprogramma een definitieve beslissing genomen worden of de 'satellieten' verder uitgewerkt gaan worden en zo ja, op welke wijze.
2. Met behulp van subsidiegelden vanuit de provincie Noord-Holland, de investering van betrokken partners en andere gemeenten in de regio Gooi- en Vechtstreek is Loketgooi.nl ontwikkeld. De beschikbare informatie op Loketgooi.nl moet de komende jaren verder uitbreiden en de functionaliteit in het gebruik moet verder verbeteren. De digitale dienstverlening vanuit de gemeenten wordt uitgebreid. Andere organisaties op het gebied van WWZ zullen worden gestimuleerd om deel te nemen en hun digitale dienstverlening uit te breiden.
3. De gemeenten Bussum en Naarden zullen onderzoeken hoe de bekendheid van Wijzer en Loketgooi.nl verbeterd kan worden. Gedacht wordt bijvoorbeeld aan investeren in een gemakkelijk en goed te onthouden telefoonnummer, in de (herhaaldelijke) communicatie over de voorzieningen en informeren van eerstelijnszorgverleners. Hierbij wordt rekening gehouden met de voorkeur voor verschillende media in de verschillende wijken, zoals deze blijkt uit de wijkmonitor. Ook wordt rekening gehouden met het verlagen van de drempel om zorg te vragen (naar aanleiding van de opmerkingen tijdens de Wmo bijeenkomst dat er voor sommige mensen een drempel verlaagd moeten worden om zorg/hulp te vragen of klachten te melden).
4. De werkzaamheden van Versa en Wmo-consulenten in de front-office en backoffice van Wijzer op het gebied van cliëntondersteuning worden regelmatig door de gemeente geëvalueerd. Vanuit deze evaluaties kan het functioneren van de front- en back-offices worden geoptimaliseerd.
5. Inwoners nemen eigen verantwoordelijkheid voor hun leefomgeving op verschillende manieren. Een manier is het signaleren van onwenselijke situaties waar de gemeente wellicht iets aan zou kunnen doen en deze situatie melden bij de gemeente. Op de inspraakavond van 20 juni werd nadrukkelijk aangegeven dat het voor inwoners belangrijk is om terugkoppeling te krijgen over wat er met hun signalen gebeurt. Ook als er niets mee gebeurt of pas op langere termijn, willen zij dit graag teruggekoppeld krijgen, liever dan in het ongewisse blijven. Onderzocht moet worden, hoe deze terugkoppeling aan inwoners verbeterd kan worden, zonder dat dit leidt tot omslachtige

procedures en hogere uitvoeringskosten. Ook moet dit aandachtspunt niet ten koste gaan van de bestaande korte lijnen.

Hoofdstuk 7

Mantelzorgers en vrijwilligers

7.1 Omschrijving prestatieveld

Prestatieveld 4 gaat over het ondersteunen van mantelzorgers en vrijwilligers. In de Wmo heeft de ondersteuning van mantelzorgers en vrijwilligers voor het eerst een wettelijke basis gekregen. In de door de overheid gewenste 'civil society' hebben mantelzorgers en vrijwilligers een belangrijke rol.

Mantelzorg

Mantelzorg is langdurende zorg die niet in het kader van een hulpverlenend beroep wordt geboden aan een hulpbehoevende door personen uit diens directe omgeving, waarbij de zorgverlening rechtstreeks voortvloeit uit de sociale relatie en de gebruikelijke zorg van huisgenoten voor elkaar overstijgt.

Voor gemeenten zijn mantelzorgers onmisbare partners in het lokale zorgbeleid. Hun inzet helpt het beroep op Wmo voorzieningen te beperken of uit te stellen. Mantelzorgers hebben vaak wel ondersteuning nodig om deze langdurige zorg vol te houden. Als over mantelzorg gesproken wordt namelijk uitgegaan van een zorgperiode van tenminste 3 maanden en een intensiteit van tenminste 8 uur per week. Goede randvoorwaarden kunnen mantelzorgers stimuleren om hulp aan hun naaste te (blijven) geven. De rijksoverheid geeft de gemeente voor het gemeentelijk mantelzorgbeleid daarom het volgende advies mee: 'stimuleren door steunen'.

Vrijwilligers

Vrijwilligerswerk wordt in het kader van de Wmo gedefinieerd als de vrijwillige, onbetaalde, inzet in georganiseerd verband ten behoeve van de sociale samenhang en de ondersteuning van kwetsbare groepen.

Vrijwilligerswerk vormt een onmisbaar deel van de 'civil society'. Inwoners leveren met hun vrijwillige inzet een actieve bijdrage aan de samenleving. Inwoners geven hiermee niet alleen hun eigen meedoen vorm, maar dragen ook bij aan het meedoen van kwetsbare groepen.

7.2 Visie

In het coalitieakkoord 2006-2010 is het belang van vrijwilligerswerk als volgt omschreven: 'zonder de gewaardeerde medewerking van vrijwilligers staat het maatschappelijk radarwerk in algemene zin stil. De gemeente stimuleert het vrijwilligerswerk en besteedt aandacht aan de waardering voor de inzet die vrijwilligers dag in dag uit plegen'.

Ook het WWZ-uitvoeringsprogramma geeft aan dat vrijwilligerswerk en mantelzorg dienen te worden georganiseerd (als mogelijk) en ondersteund.

7.3 Omgevingsanalyse

Mantelzorg

Uit onderzoek van de GGD Gooi en Vechtstreek (2005) blijkt dat 17% van de inwoners van 19 jaar en ouder uit de regio mantelzorg verleent. De GGD heeft voor het begrip mantelzorg wel een bredere definitie gehanteerd dan gedurende meer dan drie maanden meer dan acht uur per week zorg verlenen. Meer cijfers uit dit onderzoek zijn te vinden in het kader hiernaast. Voor Naarden en Bussum is een globaal beeld ontstaan van het

Uit het grootschalige onderzoek dat de GGD Gooi en Vechtstreek in het najaar van 2005 heeft gehouden blijkt dat:

- 17% mantelzorg verleent (dat zijn 42.160 mantelzorgers in de regio op een totale bevolking van 248.000 inwoners);
- Deze mantelzorgers tussen de 55 tot en met 74 jaar zijn;
- Bijna een kwart van de mantelzorgers verleent langer dan drie maanden meer dan acht uur per week mantelzorg en voldoet daarmee aan de officiële definitie van mantelzorg.
- 12% van de mantelzorgers aangeeft zwaar belast tot overbelast te zijn (dat zijn 5.060 mantelzorgers);
- 38% aangeeft enigszins belast te zijn (dat zijn 16.021 mantelzorgers)
- Mantelzorgers bij vragen en problemen vooral behoefte hebben aan informatie en advies.

aantal mantelzorgers (ongeveer 6300, waarvan 630 zwaar overbelast).

De gemeente heeft op het terrein van de mantelzorg momenteel nog geen beleid ontwikkeld. Dit komt omdat dit tot 1 januari 2007 geen gemeentelijk taak was, maar onder de AWBZ viel.

Op regionaal niveau is het Steunpunt Mantelzorg actief. Het doel van het Steunpunt Mantelzorg is het bieden van een breed aanbod aan mantelzorgondersteunende diensten en producten op regionaal en lokaal niveau. Het Steunpunt Mantelzorg biedt onder andere een mantelzorgmakelaar (deze neemt de regeltaken van de mantelzorger over zodat deze minder belast wordt en snel naar het juiste loket geleid wordt); bemiddeling voor respijtzorg (tijdelijke overname van de zorg om de mantelzorger te ontlasten); voorlichting en advies (o.a. cursussen) en ontspanning (o.a. ontmoeting met andere mantelzorgers).

Vrijwilligers

Landelijk gezien verricht ongeveer 15% van de bevolking vrijwilligerswerk. Voor Naarden betekent dit dat er ongeveer 4.300 vrijwilligers actief zijn. Het Sociaal en Cultureel Planbureau³ verwacht voor 2015 eenzelfde aandeel vrijwilligers.

Versa en vrijwilligerswerk

Versa verricht verschillende activiteiten op het gebied van vrijwilligerswerk en ondersteuning aan mantelzorgers.

Ondersteuning vrijwillige inzet:

- **Bureau VrijwilligersWerk Bussum – Naarden (BVW):** servicebureau voor (aspirant) vrijwilligers en vrijwilligersorganisaties. Medewerkers bieden persoonlijk advies, informatie en bemiddeling bij het maken van een goede keuze van vrijwilligerswerk. Vrijwilligersorganisaties krijgen advies over alle aspecten van vrijwillige inzet, bv. over het werven en behouden van vrijwilligers. Specifieke projecten voor Naarden en Bussum zijn: Free Choice (maatschappelijke stages voor middelbare scholieren); Impuls+ (aanbod van kortdurende vrijwillige inzet, ook voor maatschappelijk ondernemen van bedrijven, Make a Difference Day (landelijke promotiecampagne voor vrijwillige inzet) en Activiteitenbemiddeling 'Samen geniet je meer' (individueel contact en samen activiteiten ondernemen). De werkzaamheden vinden plaats in Bussum, Huizerweg 54.
- **Vrijwillige Thuishulp Centrale Naarden – Bussum (VTC)** is enerzijds een centraal meldpunt, een overlegplatform voor vrijwillige hulp thuis en hand-en-spandiensten (hulp bij formulieren, vervoer, boodschappen, vriendschappelijk contact etc.) voor zelfstandig wonenden die tijdelijk hulp/ondersteuning nodig hebben. De werkzaamheden vinden plaats vanuit de Kolonel Verveerstraat in Naarden.

Ondersteuning Vrijwillige Thuishulp:

- **Vrijwillige Thuishulp.** Met ingang van 1 oktober 2007 zijn de IRIS Thuisopvang en de Vrijwillige Thuishulp Gehandicapten verder gegaan onder de naam Vrijwillige Thuishulp. Deze organisatie levert praktische hulp aan huis, zoals hulp- en oppasdiensten. De vrijwilligers bieden ondersteuning aan mantelzorgers van chronisch zieken en dementerenden en/of gehandicapte die zich (te) zwaar belast voelen. De dienstverlening vindt plaats vanuit de Kolonel Verveerstraat in Naarden.
- **Regionale beleidsontwikkeling Vrijwillige Thuishulp.** Lokale coördinatoren van de vrijwillige thuishulp ontvangen beleidsmatige ondersteuning. Er is inhoudelijke samenwerking met het Steunpunt Mantelzorg, Bureau VrijwilligersWerk en de Stichting Samenwerkende Organisaties Vrijwillige Terminale Zorg.
- **Ondersteuning Vrijwilligers Terminale Zorg.** Vrijwilligers bieden ondersteuning aan de mantelzorger in de terminale fase zodat voorkomen kan worden dat de mantelzorger overbelast raakt.

Momenteel is er geen specifiek beleid voor vrijwilligers, de gemeente Naarden subsidieert en faciliteert wel het vrijwilligerswerk. De gemeente verstrekt subsidie aan Versa voor het Bureau

³ Dekker, P., J. de Hart en L. Faulk (2007). *Toekomstverkenning vrijwillige inzet 2015*, Sociaal en Cultureel Planbureau, Den Haag.

Vrijwilligerswerk Bussum – Naarden en enkele vrijwilligersorganisaties gericht op de zorg. Zie voor een toelichting op de werkzaamheden van Versa bijgaand kader.

Op regionaal niveau is momenteel ook de Stichting Maatjesproject Gooi en Vechtstreek werkzaam. Doel is om mensen van circa 18 tot 65 jaar die door sociale, psychische of psychiatrische problematiek in een isolement zijn geraakt in contact te gebruiken met vrijwilligers ('maatjes') om samen activiteiten te ondernemen, die gericht zijn op vergroting van participatie in de samenleving en – indien mogelijk – deelname aan het arbeidsproces.

De gemeente Naarden reikt sinds 2006 het Naardens Compliment uit aan een persoon of groep vrijwilligers die zich op een bijzondere manier hebben ingezet voor de Naardense samenleving. Dit kan gaan om vrijwilligers op het gebied van gezondheidszorg, welzijn, maatschappelijk werk, ouderenwerk, jongeren werk, gehandicaptenzorg, sport, etc. Het Naardens Compliment wordt uitgereikt als blijk van waardering voor het vele werk dat vrijwilligers verrichten.

7.4 Aandachtspunten

Uit de wijkmonitor en ook uit landelijk onderzoek blijkt dat mantelzorgers slecht bekend zijn met het op hun gerichte aanbod en vaak niet eens beseffen dat ze mantelzorger zijn.

Een werkzame Wmo veronderstelt dat inwoners zich (willen) inzetten voor een leefbare buurt en wijk en (extra) zorg dragen voor hun naasten (mantelzorg). Ingezien moet worden dat dit een grote opgave is, zoals ook is gebleken uit de inspraakbijeenkomst. Daar werd aangegeven dat de Wmo eigenlijk tegen de tijdsgeest in gaat (mensen zijn niet geïnteresseerd, hebben het te druk met werk etc.). Uit onderzoek blijkt dat voor een zwaardere belasting van mantelzorgers dan op dit moment nauwelijks ruimte is. Daarbij is maatschappelijke inzet door de gemeente niet afdwingbaar. Hoewel de indicatieprotocollen bij de verstrekking van individuele voorzieningen rekening houden met gebruikelijke zorg door huisgenoten, kan de aanvrager deze zorg bij zijn huisgenoten niet afdwingen. Zoals aangegeven in hoofdstuk 1.1. laten ontwikkelingen in de huidige maatschappij (individualisering, toename eenpersoonshuishoudens, toename arbeidsparticipatie) ook weinig ruimte voor de uitbreiding van mantelzorg en vrijwilligerswerk.

7.5 Doelstellingen

1. Ontwikkeling en aanpassing van het aanbod van mantelzorgondersteuning voor Naardense mantelzorgers.
2. Onderzoek naar de toepasbaarheid van een 'mantelzorgwoning'.
3. Het vrijwilligerswerk stimuleren en aandacht besteden aan de waardering voor de inzet die vrijwilligers dag in dag uit plegen.

7.6 Hoe worden deze doelstellingen bereikt?

1. De gemeente moet beleid gaan ontwikkelen op het gebied van mantelzorg. De ondersteuning van mantelzorgers heeft een hoge prioriteit. Gezien de mogelijke fors lagere bijdragen die de regio Gooi en Vechtstreek ontvangt in het kader van de voormalige CVTM-regeling (Coördinatie Vrijwillige Thuiszorg en Mantelzorg) wordt door de gemeente onderzocht op welke wijze toch goede ondersteuning geboden kan worden. Dit wordt onder andere gedaan door het huidige aanbod te evalueren en mogelijk overlap op te sporen.

Het aanbod van mantelzorgondersteuning zoals dit nu wordt aangeboden door het regionale Steunpunt Mantelzorg en het regionale Maatjesproject moet worden getoetst aan de behoefte van de doelgroep. Inventarisatie van deze behoefte is eerst nodig. Hierbij moet worden nagegaan in hoeverre dit regionaal kan worden opgepakt. Regionale afstemming van het aanbod leidt tot meerwaarde door mogelijkheid van bundeling van expertise en scherpere inkoop. Doordat met

grotere instellingen wordt gewerkt is een groter productaanbod mogelijk en is de continuïteit beter gewaarborgd. Daarentegen bestaat het gevaar van een te grote afstand van de Naardense inwoners. In het kader van het WWZ uitvoeringsprogramma wordt in de periode 2007-2008 ook gewerkt aan het onderdeel 'uitbreiden en versterken toegankelijkheid mantelzorg'. Uitvoering van dit onderdeel van het WWZ-uitvoeringsprogramma wordt gedaan door het Steunpunt Mantelzorg. Doelstellingen van dit project zijn:

- verbeteren afstemming tussen wel en niet geïndiceerde mantelzorgondersteuning in Naarden en Bussum;
- het verder intensiveren van preventieve mantelzorg ondersteuning: het bereiken van de doelgroep. Hierbij wordt met name ingezet op jongeren en allochtone mantelzorgers en mantelzorgers die zorgen voor iemand met GGZ problematiek;
- mantelzorgondersteuning bieden vanuit bestaande voorzieningen in Bussum en/of Naarden;
- het Steunpunt Mantelzorg heeft meer mantelzorgers bereikt in Naarden en Bussum (30 meer in het bestand van het Steunpunt Mantelzorg).

Voor dit project is aanvullende subsidie aangevraagd bij de Provincie Noord-Holland vanuit de deelverordening Mantelzorg.

2. Door de toenemende vergrijzing en de tendens om mensen zo lang mogelijk zelfstandig te laten blijven wonen, komt er steeds meer vraag naar de mogelijkheden om ouderen in de nabijheid van hun kinderen óf andere potentiële mantelzorgers te laten wonen. Een 'mantelzorgwoning' kan hierbij een oplossing bieden. De woning kan bijvoorbeeld in de tuin of directe omgeving geplaatst worden zodat de persoon die mantelzorg ontvangt bij de persoon die mantelzorg verleent in de directe omgeving komt te wonen of de persoon die mantelzorg ontvangt kan in de directe omgeving (bv. de tuin) van de persoon die mantelzorg verleent komen te wonen.
In het Gooi wil het Steunpunt Mantelzorg in samenwerking met DAZ (zorginnovatiebureau) pilots voor mantelzorgwoningen ontwikkelen. In de regio wordt dit voornemen uitgewerkt aan de hand van drie voorbeelden, waarvan er één in Bussum en Naarden afspeelt (Naarden = woonplaats mantelzorgontvanger en Bussum = woonplaats mantelzorger). De gemeenten Naarden en Bussum participeren in deze pilot.
3. Jaarlijks wordt het Naardens Compliment uitgereikt als blijk van waardering voor het vele werk dat vrijwilligers verrichten.

Hoofdstuk 8 Algemene voorzieningen & participatie

8.1 Omschrijving prestatieveld

Prestatieveld 5 luidt 'het bevorderen van de deelname aan het maatschappelijk verkeer en van het zelfstandig functioneren van mensen met een beperking of een chronisch psychisch probleem en van mensen met een psychosociaal probleem'. Dit prestatieveld gaat om algemene maatregelen om inwoners deel te laten nemen aan het maatschappelijk verkeer. Aan deze maatregelen kan iedereen wat hebben, maar ze zijn vooral bedoeld om kwetsbare groepen (mensen met een beperking of een chronisch psychisch of psychosociaal probleem) in de gelegenheid te stellen actief mee te doen aan het sociale leven.

In de toelichting op de wet worden de volgende zaken genoemd: de toegankelijkheid van de woonomgeving en openbare ruimte zoals leeszalen en het gemeentehuis, het organiseren van activiteiten met een sociaal recreatief of sportief karakter voor specifieke doelgroepen. Ook vallen onder prestatieveld 5 participatie en belangenbehartiging. Behalve dat dit prestatieveld zaken omvat die direct onder de gemeentelijke verantwoordelijkheid vallen, wordt hieronder ook het optreden opgevat van de gemeente als pleitbezorger van de mensen om wie het gaat. In de toelichting op de wet rept men in dit verband over het pleiten voor betere toegankelijkheid van het openbaar vervoer en meer aanpasbaar bouwen.

De prestatievelden 5 en 6 hangen nauw samen. Prestatieveld 5 geeft daarbij het algemene kader aan, terwijl onderdeel 6 een nader gespecificeerd onderdeel van dit algemene kader voorstelt. Het onderscheid tussen 5 en 6 kan derhalve worden opgevat als dat tussen die maatregelen en voorzieningen die een algemeen karakter hebben en iedereen ten goede komt die daar behoefte aan heeft (prestatieveld 5), en maatregelen die individuele burgers (op passende wijze) op individueel niveau ten goede komen (prestatieveld 6).

8.2 Visie

Het hoofddoel van programma 8 in het coalitieakkoord gemeente Naarden 2006-2010 is: handhaving van het huidige niveau van maatschappelijke voorzieningen voor jong en oud. Mensen moeten zo lang mogelijk zo zelfstandig mogelijk in hun eigen sociale leefomgeving kunnen wonen met behoorlijke kwaliteit van leven. De toegang tot de zorg dient makkelijk te zijn en te blijven. Bij de uitvoering van het wetgevingskader streeft Naarden naar maatwerk waar dat nodig is. Daarnaast is in het coalitieakkoord aangegeven dat in een project waarin de gemeente zeggenschap heeft in beginsel levensloopbestendig en duurzaam gebouwd wordt, tenzij dat niet strookt met de aard van het project.

In het WWZ-uitvoeringsprogramma 2005-2008 is aangegeven dat de gemeente de ontwikkeling van een stelsel van welzijn en zorg beoogt op te bouwen dat recht doet aan haar (ook kwetsbare) inwoners om zelfstandig te wonen en hun behoeften in vrijheid te realiseren.

In de prestatieafspraken volkshuisvesting 2007-2009 is verwezen naar de zinsnede over zo lang mogelijk zelfstandig blijven wonen in het coalitieakkoord en zijn naar aanleiding daarvan afspraken gemaakt tussen de gemeente en de corporaties.

8.3 Omgevingsanalyse

In de Wmo wordt gepleit voor het vormgeven van inclusief beleid. Inclusief beleid is beleid waarbij in alle fasen van de beleidscyclus rekening wordt gehouden met verschillen tussen mensen en dan met name met de verschillen tussen mensen met en zonder beperkingen. In dat verband wordt met het WWZ-uitvoeringsprogramma al gewerkt aan samenhangend beleid op de terreinen wonen, welzijn en zorg.

Eén van de manieren waarop daarnaast vorm wordt gegeven aan inclusief beleid is een woondienstenzone. Een woondienstenzone is (een deel van) een wijk waar bewoners tot in lengte van

dagen zelfstandig kunnen blijven wonen, ook als men minder mobiel en zorgbehoevend is. De gemeente Naarden wil de mogelijkheden onderzoeken voor het realiseren van twee woondienstenzones: de woondienstenzone Naarden Oost rondom Naarderheem en de woondienstenzone Naarden West met zorgcentrum de Veste als middelpunt.

Participatie

De Wmo kent een belangrijke rol toe aan burgerparticipatie. Op lokaal niveau is er het Beraad Naarden-Bussum (BNB). Hierin worden de doelgroepen uit de Wmo vertegenwoordigd door mensen die kennis en ervaring hebben op een bepaald expertiseveld, bijvoorbeeld verstandelijk gehandicapten of ouderen. Leden van het Beraad Naarden-Bussum zijn inwoner van Naarden of Bussum. Het Beraad geeft advies aan de colleges over het te ontwikkelen beleid met betrekking tot de Wmo in beide gemeenten. De participatie van het Beraad Naarden-Bussum is formeel geregeld via het Besluit Beraad Naarden-Bussum.

Naast het Beraad Naarden-Bussum is er contact met verschillende organisaties voor belangenbehartiging, zoals Zorgbelang, het Regionaal Beraad Gehandicapten, de Seniorenraad, de ouderenbonden en de regionale cliëntenraad Wmo. De regionale cliëntenraad is een voortzetting van de oude cliëntenraad Wvg en adviseert de negen regiogemeenten uit de Gooi- en Vechtstreek over prestatieveld 6.

Sport

Sportservice Noord-Holland voert het Samenwerkingsverband Aangepast Sporten 't Gooi uit. Het samenwerkingsverband organiseert diverse projecten die enerzijds gericht zijn op de doelgroep en anderzijds op de integratie van de doelgroep in de maatschappij.

Versa Sportbureau organiseert sportieve activiteiten voor verschillende doelgroepen, waaronder jongeren, ouderen en gehandicapten. Daarnaast is Versa Sportbureau een aanspreekpunt voor organisaties die sport willen inzetten om mensen met elkaar in contact te brengen. Het sportbureau werkt voor de gemeenten Naarden, Bussum en Muiden. De financiering vindt plaats vanuit de stimuleringsimpuls breedtesport. De regeling loopt eind 2007 af, momenteel wordt onderzocht welke mogelijkheden er zijn om het huidige aanbod op hetzelfde niveau voort te zetten.

Welzijn

De huidige wijkontmoetingscentra zijn voor alle inwoners, en staan dus ook open voor mensen met een beperking.

8.4 Aandachtspunten

In het kader van de Wmo is een overzicht van alle aangepaste woningen noodzakelijk. Op deze manier wordt inzicht gekregen in de nog openstaande behoefte van aangepaste woningen. Dit is een aandachtspunt bij de prestatieafspraken.

Tijdens de Wmo bijeenkomst op 20 juni zijn verschillende aandachtspunten genoemd. Door de inwoners werd onder andere aangegeven dat bij het bouwen van openbare gebouwen bij de gemeente en bij inwoners de toegankelijkheid en de bewustwording daarover verbeterd moet worden. Ook werd aangegeven dat er voldoende levensloopbestendige woningen nodig zijn, en voldoende specifieke en betaalbare woningen voor ouderen. Een aantal van de genoemde punten die inwoners noemden om op prestatieveld 5 mee te kunnen doen is reeds beschikbaar (bijvoorbeeld persoonlijk alarmsysteem en trapliften). Tijdens de bijeenkomst werd ook ingegaan op de begaanbaarheid van de openbare wegen en het belang van een veilige en prettige openbare ruimte. Hierbij werd aangegeven dat als mensen zich prettig en veilig voelen, dit de participatie en deelname aan het maatschappelijk leven ten goede komt.

Uit de wijkmonitor Bussum en Naarden II zijn een aantal hiaten dan wel wensen voor de toekomst naar voren gekomen. Ten eerste wordt de huisvesting voor jongeren/starters in zowel Naarden als Bussum als onvoldoende ervaren. Daarnaast zijn in het onderzoek hiaten genoemd in de ouderenhuisvesting. Enerzijds wordt melding gemaakt van een tekort aan betaalbare ouderenhuisvesting voor de groep ouderen die het financieel niet breed hebben. Anderzijds zag men voor de welgestelde, grootbehuide ouderen een hiaat in het aanbod: voor deze groep zouden juist luxe serviceflats moeten worden aangeboden. Allochtone ouderen willen graag naar een islamitisch bejaardenhuis als zij niet meer zelfstandig kunnen wonen. In Naarden wordt voor de verstandelijk gehandicapten geschikte huisvesting gemist, er is behoefte aan moderne, aangepaste kleinschalige woonvormen. Daarnaast is in de wijkmonitor ook aangegeven dat mensen met hulpmiddelen zich moeilijk kunnen voortbewegen in directe woonomgeving. Ook laat de toegankelijkheid tot openbare voorzieningen te wensen over.

8.5 Doelstellingen

1. De gemeente en betrokken partners werken actief mee aan het project ter realisering van de woondienstenzone Naarden West.
2. De gemeente streeft ernaar dat mensen zo lang mogelijk zo zelfstandig mogelijk thuis kunnen blijven wonen.
3. Inzicht verkrijgen in het aantal aangepaste huurwoningen en activiteiten ontplooiën om deze voor de doelgroep te behouden.
4. Ondersteunen participatie bij de Wmo via het Beraad Naarden-Bussum en de regionale cliëntenraad Wmo.

8.6 Hoe worden deze doelstellingen bereikt?

1. In 2007 is een intentieovereenkomst afgesloten tussen de gemeente, Dudok Wonen, Woningstichting Naarden en Stichting Zorgpalet Gooi en Vecht. Het doel van de intentieovereenkomst is het uitvoeren van een haalbaarheidsstudie waarmee de (financiële) haalbaarheid van de ontwikkeling van de woondienstenzone Naarden West wordt onderzocht en aangetoond.
2. De gemeente en de corporaties onderzoeken welke mogelijkheden er zijn om mensen langer zelfstandig thuis te laten wonen. Concreet wordt aan de volgende zaken gedacht (uitwerking in de prestatieafspraken 2007-2009): mogelijkheden voor het leveren van zorg op maat in bestaande woningen, domotica toepassingen (domotica is de technologie om elektronica toepassingen en automatisering te integreren in de woning), afwijkende woontijd hanteren voor senioren die naar een aanleunwoning willen verhuizen en behoeften volgen onder eigenaar-bewoners aan een ondersteuningsarrangement voor het aanpassen van de woning en/of onderhoud. Dit laatste onderdeel wordt ook meegenomen in het WWZ-uitvoeringsprogramma 2007-2008. Afstemming van beleid en activiteiten vindt plaats in het Naardense WWZ overleg, waarin de gemeente, de corporaties en de lokale aanbieders op het terrein van zorg en welzijn vertegenwoordigd zijn.
Dudok Wonen biedt momenteel reeds het concept Verzilverd Wonen aan. Mensen vanaf 55 jaar kunnen hun koopwoning tegen een bepaald percentage van de verkoopprijs aan Dudok Wonen verkopen. Mensen kunnen vervolgens gratis in hun woning blijven wonen en het onderhoud wordt door Dudok gedaan. Dit concept biedt een extra mogelijkheid om mensen langer zelfstandig te laten wonen. Zij hoeven zelf geen onderhoud meer aan de woning uit te voeren. Bijkomend voordeel voor mensen is dat zij het kapitaal uit hun woning in handen krijgen.
Er is nog geen gemeentelijk beleid met betrekking tot de aanpassing en renovatie van algemene ruimten die de gemeente niet in eigendom heeft. Voor de verstrekking van individuele voorzieningen wordt uitgegaan van de individuele vraag en niet van het collectief. Voor gebouwen met een doelgroepbestemming, bijvoorbeeld voor senioren of gehandicapten worden geen aanpassingen verstrekt voor de algemene ruimten. In een dergelijk gebouw dienen de algemene ruimten al aan deze eisen te voldoen, daarom is dit uitgesloten in de verordening maatschappelijke ondersteuning.

3. De corporaties leveren een overzicht aan van alle aangepaste woningen in het kader van de Wmo (en woningen die in het kader van de WVG) aangepast zijn. Zodra dit overzicht bekend is zal dit aan de prestatieafspraken tussen gemeente en corporaties worden toegevoegd. Woningen die op deze lijst staan zullen indien zij vrij komen worden geadverteerd voor de desbetreffende doelgroep om op deze manier geen gemeenschapsgelden verloren te laten gaan. Indien na twee advertenties in de Woonbode het niet lukt de woning op deze wijze te verhuren mag de desbetreffende woning vrij ter verhuur worden aangeboden.
4. Het Beraad Naarden-Bussum geeft gevraagd en ongevraagd schriftelijk advies aan de colleges over het te ontwikkelen beleid met betrekking tot de Wmo in beide gemeenten. Het Beraad Naarden-Bussum stelt de colleges in kennis van knelpunten bij de uitvoering van de Wmo en informeert over relevante ontwikkelingen op dat gebied en geeft zo nodig advies over deze knelpunten en relevante ontwikkelingen. Op deze manier kan de gemeente haar geformuleerde beleid indien nodig aanpassen.

De gemeente heeft een verantwoordelijkheid het Beraad Naarden-Bussum voldoende te ondersteunen en begeleiden, zodat zij haar taak op een goede wijze kan uitoefenen. De regionale cliëntenraad Wmo adviseert de regiogemeenten over beleid en uitvoering op prestatieveld 6 en het collectieve vervoer. De ondersteuning is regionaal geregeld via het Regionaal Overleg Wmo-voorzieningen (ROW).

Ondersteuning van de doelgroepen die participeren in het Beraad Naarden-Bussum en de cliëntenraad gebeurt door de gemeente zelf en door belangenbehartigers. Het ministerie subsidieert hiervoor Zorgbelang en de gemeenten subsidiëren het Regionaal Beraad Gehandicapten. In de komende jaren zal de effectiviteit van deze subsidiestroom en de taakverdeling tussen Zorgbelang en het Regionaal Beraad Gehandicapten onder de loep worden genomen.

Hoofdstuk 9 Individuele voorzieningen

9.1 Omschrijving prestatieveld

Prestatieveld 6 is als volgt omschreven: 'Het verlenen van voorzieningen aan mensen met een beperking of een chronisch psychisch probleem en aan mensen met een psychosociaal probleem ten behoeve van het behouden en het bevorderen van hun zelfstandig functioneren of hun deelname aan het maatschappelijk verkeer.'

Dit prestatieveld is een nader gespecificeerd onderdeel van het in meer algemene termen gedefinieerde beleidsterrein bij prestatieveld 5, het bevorderen van de deelname aan het maatschappelijke verkeer en van het zelfstandig functioneren van deze mensen. Het gaat bij prestatieveld 6 om individueel te verlenen voorzieningen, die aan de behoefte van het individu zijn aangepast. De individuele voorzieningen die de gemeente levert zijn de 'oude Wvg-voorzieningen', zoals woonvoorzieningen, vervoersvoorzieningen en rolstoelen en huishoudelijke zorg.

Dat individuele gebruikskarakter van de voorziening betekent niet dat de gemeente het verlenen van die voorziening niet op collectieve wijze vorm kan geven. Te denken valt aan het vervoer van gehandicapten door middel van taxibusjes waarop men een individueel beroep kan doen, vergelijkbaar met het voormalige collectieve Wvg-vervoer. Of men toegang heeft tot een dergelijke voorziening hangt echter altijd af van de individuele kenmerken van de persoon met een beperking. Wel is in de wettekst aangegeven dat de gemeente personen de keuze moet geven tussen een voorziening in natura of een hiermee vergelijkbaar persoonsgebonden budget (PGB), tenzij hiertegen overwegende bezwaren bestaan.

In de wettekst is het compensatiebeginsel opgenomen. Het compensatiebeginsel geeft gemeenten de opdracht voorzieningen te treffen ter compensatie van de beperkingen die hun burgers ondervinden in zelfredzaamheid en de maatschappelijke participatie. Deze voorzieningen op het gebied van maatschappelijke ondersteuning stellen burgers in staat om:

- a. een huishouden te voeren;
- b. zich te verplaatsen in en om de woning;
- c. zich lokaal te verplaatsen per vervoermiddel;
- d. medemensen te ontmoeten en op basis daarvan sociale verbanden aan te gaan.

De gemeente is, met uitzondering van de voorzieningen genoemd in het compensatiebeginsel, geheel vrij om te bepalen welke concrete voorzieningen zij zal verlenen, en welke niet. Voor de hand liggende vormen waaraan gedacht kan worden, zijn woonvoorzieningen, sportrolstoelen, begeleiding bij zelfstandig wonen, dagbesteding voor ouderen, maaltijdvoorziening, sociale alarmering, vervoersvoorzieningen, klussendiensten, algemeen maatschappelijk werk of vormen van psychosociale hulpverlening.

9.2 Visie

De gemeente Naarden streeft naar een samenhangend stelsel van zorg en welzijn waarin mensen zo lang mogelijk zo zelfstandig mogelijk in hun eigen sociale leefomgeving kunnen wonen met behoorlijke kwaliteit van leven (coalitieakkoord gemeente Naarden 2006-2010 en WWZ Uitvoeringsprogramma 2006-2008).

Het hoofddoel van programma 8 in het coalitieakkoord gemeente Naarden 2006-2010 is: handhaving van het huidige niveau van maatschappelijke voorzieningen voor jong en oud. Mensen moeten zo lang mogelijk zo zelfstandig mogelijk in hun eigen sociale leefomgeving kunnen wonen met behoorlijke kwaliteit van leven. De toegang tot de zorg dient makkelijk te zijn en te blijven. Bij de uitvoering van het wetgevingskader streeft Naarden naar maatwerk waar dat nodig is. Verder wordt aangegeven dat ingezet wordt op goede kwaliteit en voldoende voorzieningen om het hoofddoel te bereiken. Daarnaast wordt aangegeven dat de overgang van de oude naar nieuwe regelgeving naadloos moet verlopen voor

de cliënten. Daarnaast is in het coalitieakkoord aangegeven dat in een project waarin de gemeente zeggenschap heeft in beginsel levensloopbestendig en duurzaam gebouwd wordt, tenzij dat niet strookt met de aard van het project.

9.3 Omgevingsanalyse

De voorbereidingen voor dit prestatieveld zijn in 2006 in gang gezet. Voor de individuele voorzieningen zijn de Verordening maatschappelijke ondersteuning (vastgesteld door de gemeenteraad in september 2006), het Besluit maatschappelijke ondersteuning en de beleidsregels maatschappelijke ondersteuning vastgesteld. Hierin is het compensatiebeginsel vastgelegd. De verordening is in de hele regio Gooi en Vechtstreek gelijk, het Besluit en beleidsregels zijn gelijk voor de gemeenten Bussum, Naarden en Muiden. In de verordening is de keuzevrijheid (zorg in natura of PGB) gewaarborgd.

De gemeenten Naarden, Bussum en Muiden heffen momenteel (2007) alleen voor de huishoudelijke hulp een eigen bijdrage. Onder de AWBZ betaalden mensen ook al een eigen bijdrage voor de hulp bij het huishouden. De inning van de eigen bijdrage wordt uitgevoerd door het CAK.

In 2006 is de Europese aanbesteding voor de huishoudelijke zorg uitgevoerd. De opdracht is gegund aan het Zorgconsortium Gooi- en Vechtstreek.

De verstrekking van individuele voorzieningen was al voor 2007 een gemeentelijke taak op grond van de Wet voorzieningen gehandicapten (Wvg). Deze taak is met de invoering van de Wmo op 1 januari 2007 uitgebreid met de verstrekking van huishoudelijke zorg. Tot 1 januari 2007 voerde het VOG in Hilversum voor de gemeente Naarden de verstrekking van Wvg-voorzieningen uit. Met ingang van 1 januari 2007 voert de gemeente Bussum voor de gemeenten Bussum, Naarden en Muiden de verstrekking van de individuele Wmo voorzieningen uit. Het beleid en de inkoop van voorzieningen wordt zoveel mogelijk regionaal ingevuld.

Per 1 januari 2007 liep het huidige contract af dat de gemeenten van de regio Gooi & Vechtstreek (m.u.v. Laren) hadden voor het taxivervoer van gehandicapten. Het naderen van het einde van de contractperiode is voor de provincie Noord-Holland aanleiding geweest om te vragen om het huidige Wvg-taxivervoer (bekend onder de naam RAV) in de OV-taxi te laten opgaan, met tegelijk de overheveling van de bijbehorende financiële middelen. Anders is het aantal ritten te laag. Het contract voor de OV-taxi is in 2006 afgesloten met Connexxion voor een contractperiode tot eind 2009, onder opdrachtgeverschap van de Provincie Noord-Holland.

De huishoudelijke hulp is met ingang van 1 januari 2007 een verantwoordelijkheid van de gemeente geworden. Om de resultaten van toekomstige klanttevredenheidsmetingen over huishoudelijke verzorging af te kunnen zetten tegenover de klanttevredenheid over huishoudelijke verzorging in de periode voor de Wmo is in december 2006 regionaal een nulmeting huishoudelijke zorgverlening verricht. Op deze manier is het namelijk mogelijk om na te gaan of ná de invoering van de Wmo de dienstverlening rond de huishoudelijke verzorging tot betere resultaten heeft geleid. Uit deze nulmeting blijkt dat de tevredenheid met de dienstverlening op bijna alle onderdelen hoog is. De dienstverlening van de hulpverlener wordt hierbij het meest gewaardeerd. Minder hoog zijn de waarderingscijfers voor de periode voorafgaand aan de levering van de huishoudelijke verzorging en de wachttijd tussen besluit en levering en de afhandeling van (formele) klachten.

9.4 Aandachtspunten

Tijdens de bijeenkomst voor inwoners op 20 juni zijn verschillende aandachtspunten genoemd. Een aantal van de genoemde punten die inwoners noemden om op prestatieveld 5 mee te kunnen doen is reeds beschikbaar (bijvoorbeeld persoonlijk alarmsysteem en trapliften). Wel werd aangegeven dat er genoeg voorlichting gegeven moest worden. Daarbij werd specifiek benoemd dat voorlichting over de

Wmo niet alleen belangrijk is voor ouderen, maar ook voor jongeren en ouders. De suggestie werd gedaan om op scholen ook aandacht te besteden aan de Wmo. Dit onderdeel (meer bekendheid Wmo en voorzieningen) is uitgewerkt bij prestatieveld 3. Daarnaast werd 'de drempel naar de zorg verlagen' genoemd. Aangegeven werd dat het belangrijk is om te zorgen dat mensen naar de gemeenten durven te gaan als ze hulp nodig hebben of een klacht hebben. Dit onderwerp is ook uitgewerkt bij prestatieveld 3.

De wijkmonitor laat zien dat de mogelijkheid om beroep te doen op individuele voorzieningen redelijk bekend is. Een klein percentage maakt van deze voorzieningen gebruik. Inwoners doen vooral beroep op de vervoersvoorzieningen (6% van de geënquêteerden). De voorziening woningaanpassingen is het minst bekend.

Op dit prestatieveld kunnen we een aantal risico's benoemen:

- De verstrekking van individuele voorzieningen is een open einderegeling. Stijging van het gebruik betekent een budgettair risico. Sturing hierop is slechts beperkt mogelijk waarbij de effecten pas op langere termijn zichtbaar worden. Demografische ontwikkelingen zoals vergrijzing, extramuralisering, vermaatschappelijking van de zorg etc. kunnen leiden tot een stijgend aantal aanvragen van individuele voorzieningen.
- Op basis van Europese aanbestedingen door de regio worden contracten gesloten met aanbieders van voorzieningen. Hiermee zou de kwaliteit voldoende gewaarborgd moeten zijn. De ervaring leert echter dat dit niet altijd vanzelfsprekend is. Waar grote verschuivingen optreden (bijvoorbeeld bij de huishoudelijke zorg) of sprake is van onvoldoende marktwerking (bijvoorbeeld in het gehandicaptenvervoer) ontstaan toch bij tijd en wijlen fricties. Hoewel het de verantwoordelijkheid van de leverancier is om contractafspraken na te komen blijven de gemeenten alert en betrokken om problemen voor hun inwoners zoveel mogelijk te voorkomen.
- Dure woningaanpassingen (aanpassingen boven € 20.420,-) kunnen vanaf 2008 niet meer bij het Rijk gedeclareerd worden. De gemeente wordt hiervoor beperkt gecompenseerd door het Gemeentefonds. Het blijft daarom van belang dat we deze ontwikkeling kritisch volgen en een signaal afgeven als de kosten drastisch stijgen.
- Het ministerie van VWS is ervan uitgegaan dat de gemeente Naarden een bepaald bedrag aan eigen bijdragen kan innen. Dit bedrag is door het Rijk gekort op het budget dat de gemeente ontvangt. De eigen bijdrage wordt door het CAK (Centraal Administratie Kantoor) geïnd en vervolgens aan de gemeenten overgedragen. Op basis van de eerste bedragen die van het CAK ontvangen zijn, lijkt het erop dat het totale gekorte bedrag door het Rijk niet gehaald wordt.

9.5 Doelstellingen

1. Verstrekking van individuele voorzieningen aan alle inwoners die dit nodig hebben, met behoud van kwaliteit en zoveel mogelijk binnen de beschikbare budgetten.
2. Oriëntatie op eventuele nieuwe taken; ondersteunende en activerende begeleiding

9.6 Hoe worden deze doelstellingen bereikt?

1. In hoofdstuk 1.3 is bij onderdeel ad d 'borging kwaliteit van de uitvoering' aangegeven hoe de gemeente het kwaliteitsniveau wil waarborgen. Specifiek voor de verstrekking van de individuele voorzieningen worden de volgende activiteiten ondernomen:
 - Kwaliteit en budgetbewaking begint al voor de verstrekking van voorzieningen bij de inkoop; van het opstellen van het bestek tot het afsluiten van het contract. De inkoop wordt zoveel als mogelijk regionaal uitgevoerd. Waar nodig maakt de werkgroep regionale inkoop gebruik van externe specialisten bij de inkoop.
 - Indicering; goede indicering is het belangrijkste middel waarmee de zorgverlening wordt afgestemd op de behoefte van de aanvrager. Hierbij wordt gekeken vanuit de behoefte van de aanvrager in brede zin. Er wordt niet alleen gekeken naar de voorziening die wordt aangevraagd maar naar wat de inwoner in brede zin nodig heeft om zelfstandig te kunnen meedoen aan de samenleving. De kwaliteit van indicering wordt scherp gemonitord.
 - Om dit pakket te kunnen bieden aan eenieder die het nodig heeft is ook van belang te voorkomen dat voorzieningen worden uitgegeven waar dit niet nodig is (het gaat hier immers

om gemeenschapsgelden). Zo kunnen bijvoorbeeld bij hercontroles voorzieningen worden teruggehaald bij inwoners die niet meer worden gebruikt en wordt bewaakt dat de verstrekking van voorzieningen door contractpartijen aansluit bij de indicatiestelling.

2. De activerende en ondersteunende begeleiding (AB en OB) zijn op dit moment onderdeel van de AWBZ. In pilots is door het ministerie van VWS nagegaan of deze AWBZ functies in de Wmo ondergebracht kunnen worden. Op basis van de resultaten van de pilots wordt in een advies aan VWS het volgende gesteld:

- over de volle breedte van de pilots wordt de overgang van OB wenselijk en haalbaar gevonden.
- voor AB geldt dat alleen die elementen over kunnen die geen betrekking hebben op zorg, behandeling of verblijf. Dit zijn volgens het rapport: ‘vervoer naar activerende begeleiding als dit medisch noodzakelijk is’ en ‘het helpen structureren van een ontregelde huishouden’. Men noemt deze activiteiten die over kunnen naar gemeenten OB-plus.

Besluitvorming over een datum van overgang is er nog niet. Het ministerie lijkt te streven naar een invoeringsdatum van 1 januari 2009; het kabinet heeft nog geen standpunt bepaald. Er moet rekening mee gehouden worden dat de overgang van tenminste OB-plus naar de gemeenten plaats zal vinden en dat deze overgang plaats kan vinden binnen de tijdspanne van dit vierjarig beleidsplan.

Naar verwachting zal deze implementatie regionaal worden aangepakt. De gemeente Bussum is klankbordgemeente van de pilotgemeenten AB/OB. Dit geeft de mogelijkheid in een vroeg stadium mee te denken over deze nieuwe taak. Als de invoeringsdatum en het exacte takenpakket bekend is, is het zaak voor de gemeente/de regio de doelgroepen te verkennen en per groep na te gaan wat de overgang betekent.

Hoofdstuk 10 Maatschappelijke zorg

10.1 Omschrijving prestatieveld

De prestatievelden 7, 8 en 9 worden samengenomen onder de noemer Maatschappelijk zorg. Deze prestatievelden vallen onder de bestuurlijke verantwoordelijkheid van Hilversum als zijnde de centrumgemeente voor maatschappelijke zorg.

Prestatieveld 7: Het bieden van maatschappelijke opvang, waaronder vrouwenopvang en het voeren van beleid ter bestrijding van geweld dat door iemand uit de huiselijke kring van het slachtoffer is gepleegd.

In de toelichting op de wet wordt onder maatschappelijke opvang verstaan: activiteiten bestaande uit het tijdelijk bieden van onderzoek, begeleiding, informatie en advies aan personen die door één of meerdere problemen, al dan niet gedwongen de thuissituatie hebben verlaten en niet in staat zijn zich op eigen kracht te handhaven in de samenleving. Onder de Wmo blijven de gelden voor de maatschappelijke opvang en vrouwenopvang naar de centrumgemeenten gaan. Hilversum is centrumgemeente voor maatschappelijk opvang.

Prestatieveld 8: Het bevorderen van openbare geestelijke gezondheidszorg, met uitzondering van het bieden van psychosociale hulp bij rampen.

Openbare geestelijke gezondheidszorg (OGGZ) wordt omschreven als het signaleren en bestrijden van risicofactoren op het gebied van de openbare geestelijke gezondheidszorg, het bereiken en begeleiden van kwetsbare personen en risicogroepen, het functioneren als meldpunt voor signalen van crisis of dreiging van crisis bij kwetsbare personen en risicogroepen en het tot stand brengen van afspraken tussen betrokken organisaties over de uitvoering van de openbare geestelijke gezondheidszorg.

Onder dit beleidsterrein zijn alle activiteiten van de gemeente op het terrein van de openbare geestelijke gezondheidszorg begrepen. Hiermee is de keten van collectieve preventie van (ernstige) psychosociale problemen, het opsporen en toeleiden naar de zorg en de opvang in één hand en kan optimale samenhang worden nagestreefd. De wettelijke basis voor OGGZ wordt overgebracht van Wet Collectie Preventie Volksgezondheid (WCPV) naar de Wmo.

Prestatieveld 9: Het bevorderen van verslavingsbeleid.

Onder verslavingsbeleid wordt verstaan: activiteiten bestaande uit ambulante hulpverlening, gericht op verslavingsproblemen, en preventie van verslavingsproblemen, inclusief activiteiten in het kader van bestrijding van overlast door verslaving. Dit prestatieveld wordt uitgevoerd door centrumgemeente Hilversum. De beschikbare gelden worden door de gemeente Hilversum in samenspraak met de regiogemeenten ingezet ten behoeve van de verslavingszorg.

10.2 Visie

In het coalitieakkoord gemeente Naarden 2006-2010 wordt aangegeven dat mensen zo lang mogelijk zo zelfstandig mogelijk in hun eigen sociale leefomgeving moeten kunnen wonen met behoorlijke kwaliteit van leven. Daarnaast is opgenomen dat de 'toegang tot de zorg makkelijk dient te zijn en te blijven'. Bij ernstige overlast worden repressieve maatregelen genomen. Bij opname in een instelling is sprake van overheveling van de verantwoordelijkheid naar het rijk. Afstemming blijft van belang.

10.3 Omgevingsanalyse

Op dit momenten zijn er de volgende voorzieningen op het terrein van de maatschappelijke zorg:

Signalering/toeleiding:	• Vangnet en advies • Meldpunt/steunpunt Huiselijk Geweld
Interventie:	• Vangnet en advies • Verslavingszorg (Jellinek)
Opvang:	• Sociaal Pension (RIBW, Hilversum) • Bureau Slachtofferhulp

- Vrouwenopvang (Blijf van mijn lijf, Hilversum)

De gemeente Hilversum, als centrumgemeenten voor maatschappelijke zorg, heeft de verantwoordelijkheid om – in overleg met regiogemeenten – een voorstel te doen voor het effectief inzetten van de middelen voor de doelgroep (mensen die verkommeren, verloederen en veelal overlast geven). De inhoudelijke regie op dit terrein wordt gevoerd door het platform maatschappelijke zorg, dat bestaat uit managers van instellingen werkzaam op dit terrein. Het platform wordt voorgezeten door de wethouder uit Hilversum.

In opdracht van de gemeente Hilversum en onder begeleiding van een werkgroep uit het Platform Maatschappelijke zorg heeft het onderzoeksinstituut Movisie in samenspraak met maatschappelijke organisaties en de regiogemeenten een beleidsplan ontwikkeld voor de jaren 2008-2011 voor de prestatievelden 7, 8 en 9 van de Wmo.

10.4 Aandachtspunten

De voorzieningen voor maatschappelijke opvang zijn bij inwoners nauwelijks bekend, zo toont de wijkmonitor. De geënquêteerde inwoners hebben aangegeven nooit gebruik te maken van voorzieningen van maatschappelijke opvang, behalve van de GGD. Niettemin is het zo dat naar schatting 1% van de inwoners van Naarden in een zogenaamde multi-probleemsituatie verkeert (psychische problemen, schulden en verslavingsproblematiek). Ongeveer een kwart van deze groep is bekend en in traject (reïntegratie en/of schuldhelpverlening) bij afdeling sociale zaken. Een kleine groep zorgwekkende zorgmijders wordt benaderd vanuit Vangnet en Advies.

Tijdens de inspraakavond op 20 juni 2007 zijn de prestatievelden 7,8 en 9 niet behandeld omdat er voor deze prestatievelden een zeer gering aantal aanmeldingen was. Vanuit het Programma Lokale Versterking van de Vereniging Landelijk Platform GGz en Zorgbelang Noord-Holland is een wensenlijst van GGz cliënten opgesteld per prestatieveld. Deze wensenlijst wordt bij de uitwerking van de doelstellingen per prestatieveld meegenomen. De doelstellingen zijn in het beleidsplan Wmo niet per doelgroep uitgewerkt omdat dit een kaderdocument is en omdat het beleidsplan voor alle doelgroepen geldt, ook wanneer deze niet expliciet worden genoemd. Zie ook hoofdstuk 1.3 ad. f.

10.5 Doelstellingen

Vaststelling van het plan van aanpak dat Movisie heeft ontwikkeld en de implementatie daarvan onder regie van Hilversum. Het integraal plan dat door Movisie is ontwikkeld deelt de prestatievelden 7, 8 en 9 in, op vijf aspecten:

1. Preventie en monitoring
2. Signalering en toeleiding
3. Bemoeizorg en toeleiding
4. Opvang en doorstroom
5. Nazorg en herstel

10.6 Hoe worden deze doelstellingen bereikt?

Ad. 1. Preventie en monitoring

- In 2008 wordt het verslavingsbeleid herijkt en wordt aangesloten bij de regionale visie verslavingszorg.

- De reeds ontwikkelde integrale aanpak riskant alcoholgebruik jongeren zal worden gerealiseerd. In Naarden wordt binnen de onderdelen school, vrije tijd, horeca en gezin aandacht besteed aan deze problematiek.
- Er wordt een samenhangend programma OGGZ-preventie ontwikkeld en uitgevoerd.
- Er wordt een structurele monitor ontwikkeld voor zeer kwetsbare groepen.

Ad. 2. Signalering en toeleiding

Het onderdeel signalering is op dit moment in dit kader regionaal georganiseerd. Movisie stelt voor om het onderdeel 'signalering' in dit geheel sterker neer te zetten in afzonderlijke gemeenten, met als doel dat de regiogemeenten meer zicht krijgen op inwoners die in moeilijke omstandigheden verkeren. Dit kan het lokale beleid versterken ten behoeve van deze doelgroep op het terrein van wonen, welzijn, zorg, inkomen en sociale samenhang. Daarnaast zou het streven naar een regiodekkende geheel van signaleringsnetwerken tevens inhouden dat een meer dekkende signalering plaatsvindt van zorgwekkende situaties.

In het voorstel van Movisie wordt verder de nadruk gelegd op het versterken en verbeteren van de kwaliteit van de interventies en het vergroten van de interventiemogelijkheden. Schuldhelpverlening zal daarbij een primaire rol spelen. Met het versterken van deze component, wordt het evenwicht tussen signalering en interventiemogelijkheden verbeterd.

Ad. 3 Bemoeizorg en toeleiding

Movisie noemt de volgende beleidsprioriteiten voor de komende vier jaar:

- Het ontwikkelen en implementeren van een Vangnet Jeugd; een centraal meldpunt voor alle jeugdigen van 0-19 jaar die zich in riskante situaties bevinden of die riskant gedrag laten zien.
- Ontwikkelen van een krachtig aanbod voor chronische zorgmijders-zorgmissers; een specialistisch bemoeizorgteam, geïntegreerd in het huidige Vangnet en Advies.
- Regionale aanpak van ernstige schuldenproblematiek bij maatschappelijke zorgcliënten. Pas als de schuldenproblematiek bij deze groep wordt aangepakt, heeft hulpverlening in meer algemene zin kans van slagen.
- Continueren van het ingezette beleid Aanpak Huiselijk Geweld.

Ad. 4 Opvang en doorstroom

Movisie noemt de volgende beleidsprioriteiten voor de komende vier jaar:

- Versterken van de aanpak van dakloosheid.
- Oriënteren op de mogelijkheid van meer specialistische verblijfs/begeleidingsvoorzieningen voor zieke daklozen, verslaafde daklozen en daklozen met een dubbele diagnose.
- Onderzoeken van de behoeften en mogelijkheden van dagbesteding voor daklozen in de regio.

Ad. 5 Nazorg en Herstel

Movisie noemt de volgende beleidsprioriteiten voor de komende vier jaar:

- Structureel maken en verder versterken van de tweedekansaanpak.
- Ondersteunen van het woon- en herstelproject voor risicojongeren en zwerfjongeren (kamers met kansen).
- Bevorderen van doorstroom in en uit de opvang.
- Oriënteren op en experimenteren met de concrete mogelijkheden van substandaardwoningen.
- Bieden van nazorg aan vrouwen die na hun verblijf in de vrouwenopvang elders terugkeren naar de regio Gooi en Vechtstreek. Deze nazorg is een lokale verantwoordelijkheid.

Hoofdstuk 11 Overige aspecten

In dit hoofdstuk worden enkele overige aspecten die met het Wmo beleidsplan samenhangen beschreven.

11.1 Regionale bestuurlijke structuur

Het Madi wethoudersoverleg heeft in 2005 uitgesproken waar mogelijk en nuttig regionaal te willen samenwerken binnen de regio Gooi en Vechtstreek. Inmiddels zijn er voornemen om de bestuurlijke structuur te herzien en het portefeuillehoudersoverleg maatschappelijke dienstverlening (Madi) en de Regionale Volkshuisvestingscommissie (RVC) samen te voegen in het portefeuillehoudersoverleg WWZ. Het portefeuillehoudersoverleg Gezondheidszorg (GHZ) blijft naast het portefeuillehoudersoverleg WWZ bestaan.

Ambtelijk worden de portefeuillehoudersoverleggen momenteel ondersteund door twee gremia, het ambtelijk overleg WWZ en Gezondheidszorg en het Regionaal overleg Wmo (ROW). Het eerste is gericht op welzijn en gezondheidszorg, het tweede op de verstrekking van individuele voorzieningen (prestatieveld 6). Een WWZ coördinator moet zorgen voor de afstemming tussen de verschillende overlegstructuren. Daarnaast is er ketensamenwerking met niet-gemeentelijke partners op het gebied van het jeugdbeleid (regionaal) en maatschappelijke dienstverlening. In bijlage 4 is deze regionale samenwerking schematisch weergegeven.

11.2 Financieel kader

De Wmo is een brede wet die diverse beleidsvelden beslaat. De meeste prestatievelden vallen in de gemeentelijke begroting onder Programma 8 'Maatschappelijke voorzieningen'. Een aantal onderwerpen van de prestatievelden 1 (leefbaarheid) en 5 (prestatieafspraken met woningcorporaties over mogelijkheden om mensen langer zelfstandig te laten wonen en sport) vallen onder programma's 1 'Ruimtelijke ordening en wonen' en 7 'Cultuur, recreatie en sport'.

Veel activiteiten die onder de Wmo vallen behoorden reeds tot een taak van de gemeente. Hiervoor zijn dan ook geen nieuwe budgetten van de rijksoverheid ontvangen. Wel heeft de gemeente voor de invoering van de Wmo eenmalig invoeringskosten ontvangen. Daarnaast ontvangt de gemeente jaarlijkse een bedrag voor de uitvoeringskosten. Tenslotte heeft de gemeente budget ontvangen voor haar nieuwe taak (het leveren van huishoudelijke verzorging) en zijn een aantal subsidieregelingen die voorheen in het kader van de AWBZ door het Zorgkantoor regionaal werden uitgevoerd overgekomen naar de Wmo. Deze 'nieuwe' budgetten voor de gemeente Naarden in 2007 (junicirculaire 2007) zijn in onderstaande tabel weergegeven. Dit bedrag is dus niet het totaalbudget voor de Wmo, het totaalbedrag voor de Wmo is hoger (daar horen bv. nog de voormalige Wvg-gelden bij, subsidies aan welzijnsinstellingen, preventieve voorzieningen voor de jeugd etc.).

Tabel 2: 'Nieuwe' budgetten Wmo gemeente Naarden 2007 (juni circulaire 2007)

Huishoudelijke verzorging	
Netto zorg in natura	€ 972.732
Eigen bijdrage (bij zorg in natura)	€ 373.206
Netto-persoonsgebonden budget	€ 135.936
<i>Totaal</i>	<i>€ 1.481.874</i>
Subsidieregelingen AWBZ	
Diensten bij wonen en zorg	€ 5.851
Zorgvernieuwingsprojecten GGZ	€ 0,-
Coördinatie vrijwillige thuiszorg en mantelzorg	€ 8.676,-
Aanpassing bestaande ADL-clusters	€ 0,-
Vorming, training en advies	€ 1.128,-
Collectieve GGZ-preventie	€ 8.951,-

<i>Totaal</i>	€ 24.606,-
Specifieke uitkeringen WVG	
Dure woningaanpassingen	€ 0,-
Besluit bijdrage AWBZ gemeenten	€ 21.829
<i>Totaal</i>	€ 21.829
Uitvoeringskosten	€ 82.827
Totaal gehele budget	€ 1.611.136
Eigen bijdrage (bij zorg in natura)	€ 373.206 -
Totale bijdrage Rijk voor Wmo	€ 1.237.930

Veel instellingen die een belangrijke rol in de Wmo spelen ontvangen subsidie van de gemeente. Voor de exacte bedragen wordt verwezen naar de jaarlijkse subsidieoverzichten. Met de instellingen die jaarlijks meer dan € 5.000,- subsidie ontvangen worden productafspraken gemaakt. Hierbij wordt zoveel mogelijk aangesloten op de doelstellingen uit het Wmo beleidsplan.

11.3 Verantwoording en monitoring

Binnen de Wmo is sprake van horizontale verantwoording, dat betekent dat gemeenten verantwoording afleggen aan hun burgers en de gemeenteraad door de bereikte resultaten inzichtelijk te maken. Dit kan bijvoorbeeld door de jaarlijks aan te leveren gegevens (zie onderstaand kopje 'monitoring en kwaliteitsbewaking') aan de gemeenteraad aan te bieden of in het burgerjaarverslag hier een apart onderdeel voor op te nemen.

Monitoring en kwaliteitsbewaking

Artikel 9 van de wet schrijft voor dat het college jaarlijks voor 1 juli de volgende gegevens moet publiceren:

- de uitkomsten van onderzoek naar de tevredenheid van vragers van maatschappelijke ondersteuning over de uitvoering van de wet (volgens een methode die na overleg met representatieve organisaties op het gebied van maatschappelijke ondersteuning tot stand is gekomen)
- bij ministeriele regeling aangewezen gegevens over prestaties van gemeenten op het gebied van maatschappelijke ondersteuning betreffende het voorgaande kalenderjaar.

Ad a

Dit onderzoek wordt kortweg aangeduid als een 'cliënttevredenheidsonderzoek'. Het cliënttevredenheidsonderzoek wordt in 2007 regionaal uitgevoerd. Uitvoering vindt plaats door SGBO. SGBO is het onderzoeks- en adviesbureau van de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG). Omdat landelijk meerdere gemeenten meedoen aan dit onderzoek kunnen de Naardense resultaten worden afgezet tegen vergelijkbare gemeenten en het landelijk gemiddelde.

Omdat de regio graag het cliënttevredenheidsonderzoek wilden kunnen vergelijken met de situatie voor de invoering van de Wmo is er eind 2006 een nulmeting gehouden. Dit onderzoek had betrekking op de huishoudelijke verzorging (het onderdeel dat vanaf januari 2007 een nieuwe taak voor de gemeenten was). In hoofdstuk 9 zijn kort de resultaten van dit onderzoek beschreven.

Ad b

Deze gegevens zijn vastgelegd in de op 1 januari 2007 in werking getreden 'Regeling maatschappelijke ondersteuning'.

Bijlage 1 Afkortingenlijst

AB	Activerende begeleiding
AMK	Algemeen meldpunt kindermishandeling
AWBZ	Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten
BNB	Beraad Naarden-Bussum
CJG	Centrum voor Jeugd en Gezin
CVTM	Coördinatie Vrijwillige Thuiszorg en Mantelzorg
GGZ	Geestelijke gezondheidszorg
Madi	Wethoudersoverleg Maatschappelijke dienstverlening
OB	Ondersteunende begeleiding
OGGZ	Openbare geestelijke gezondheidszorg
PGB	Persoonsgebonden budget
RBL	Regionaal Bureau Leerlingzaken
ROW	Regionaal Overleg Wmo voorzieningen
RVC	Regionale volkshuisvestingscommissie
Wcpv	Wet Collectieve Preventie Volksgezondheid
Wmo	Wet maatschappelijke ondersteuning
WVG	Wet voorzieningen gehandicapten
WWZ	Wonen, Welzijn en Zorg

Bijlage 2 Verslag Wmo bijeenkomst 20 juni 2007

1. Opening door de voorzitter de heer Han Sleven.

De voorzitter de heer Han Sleven, werkzaam bij het Provinciaal Instituut voor Maatschappelijke Ontwikkeling, opent de bijeenkomst. De heer Sleven geeft aan dat de gemeenten Naarden en Bussum het belangrijk vinden dat inwoners betrokken worden bij de invulling van beleid. Het doel van deze bijeenkomst is een gesprek te voeren met geïnteresseerde inwoners op het gebied van de Wet Maatschappelijk Ondersteuning.

2. Welkomstwoord

De heer Jan Landsaat, wethouder in Naarden, heet allen welkom.

De heer Landsaat legt uit dat deze bijeenkomst georganiseerd is om het beleid voor te bereiden op het gebied van de Wet Maatschappelijke Ondersteuning, de WMO, die op 1 januari jongstleden is ingevoerd. Het doel van deze wet is kort samengevat “meedoen”. Iedere burger moet kunnen deelnemen aan de samenleving, ongeacht leeftijd, economische positie of beperkingen. In een beleidsplan leggen de gemeenten vervolgens vast hoe zij deze doelstelling willen bereiken. Het uitgangspunt van de gemeenten is dat wordt samengewerkt waar dit meerwaarde heeft maar dat er altijd ruimte blijft voor lokaal maatwerk. De heer Landsaat vertelt dat het WMO-loket gevestigd in het gemeentehuis in Bussum al bestaat, en een voortvloeiende is uit de samenwerking tussen Naarden, Bussum en Muiden.

3. Inleiding WMO en de rol van de burger

Marlies van der Linden, beleidsmedewerker in Naarden en Jacqueline Agricola, beleidsmedewerker in Bussum, geven vervolgens aan de hand van een powerpoint presentatie een nadere uitleg over de WMO.

De inhoud van de presentatie wordt hieronder kort weergegeven:

Het doel van de WMO :

- Iedereen moet volwaardig kunnen deelnemen aan de maatschappij
- Daarom moet een goed en betaalbaar zorgstelsel aanwezig zijn
- Het nieuwe zorgstelsel = een nieuwe verdeling van verantwoordelijkheden

De WMO kent negen prestatievelden, namelijk:

1. het bevorderen van de sociale samenhang in en leefbaarheid van dorpen, wijken en buurten
2. op preventie gerichte ondersteuning van jeugdigen met problemen met opgroeien en van ouders met problemen met opvoeden
3. het geven van informatie, advies en cliëntondersteuning
4. het ondersteunen van mantelzorgers en vrijwilligers
5. het bevorderen van de deelname aan het maatschappelijke verkeer en van het zelfstandig functioneren van mensen met een beperking of een chronisch psychisch probleem en van mensen met een psychosociaal probleem
6. het verlenen van voorzieningen aan mensen met een beperking of een chronisch psychisch probleem en aan mensen met een psychosociaal probleem ten behoeve van het behoud van hun zelfstandig functioneren of hun deelname aan het maatschappelijke verkeer
7. het bieden van maatschappelijke opvang, waaronder vrouwenopvang
8. het bevorderen van openbare geestelijke gezondheidszorg, met uitzondering van het bieden van psychosociale hulp bij rampen
9. het bevorderen van verslavingsbeleid

De visie van de gemeenten is dat daar waar burgers niet in staat zijn hun eigen verantwoordelijkheid te nemen ten aanzien van deelname aan het maatschappelijk leven de gemeente als coördinator optreedt.

De tijdsplanning van het WMO-beleidsplan is dat in september 2007 een bijeenkomst plaatsvindt met het Beraad Naarden-Bussum, de WMO-adviesraad van de gemeenten. Er zal dan ook een voorbespreking zijn met de gemeenteraden van Naarden en Bussum. In oktober 2007 zal dan een schriftelijk terugkoppeling plaatsvinden van de stand van zaken aan de deelnemers van deze bijeenkomst, waarna in december de nota's vastgesteld zullen worden door de gemeenteraden. De nota is dan gereed en beschikbaar voor belangstellenden.

Aangegeven wordt dat de discussie tijdens deze bijeenkomst gaat over de rol van de inwoner en de rol van de gemeente bij de invulling van de WMO. Wat moet er in Naarden en Bussum de komende vier jaar gebeuren om te zorgen dat iedereen kan meedoen?

Naar aanleiding van de presentatie wordt gevraagd of er grote verschillen tussen de gemeenten wordt verwacht.

Jacqueline Agricola geeft aan dat in 't Gooi weinig verschillen worden verwacht maar dat het WMO-beleid landelijk gezien wel zou kunnen afwijken.

Gevraagd wordt of er voldoende mankracht is voor de uitvoering van de WMO zoals voor de mantelzorg.

Mantelzorg blijft wel een knelpunt. Het huidige vrijwilligersbeleid is gericht op de verjonging en verbreding van vrijwilligers.

4. Plenaire discussie

Aan de hand van een casus wordt met de aanwezigen een discussie gevoerd.

De casus is: Een dame op leeftijd is onlangs weduwe geworden en komt niet meer buiten.

Wat kan de gemeente doen? Wat kan de burger doen?

Afgevraagd wordt hoe de gemeente kan weten dat deze dame eenzaam is.

Een aanwezige geeft aan dat de gemeente zorg kan dragen voor voldoende openbaar vervoer.

Wat doet de gemeente als die dame de gemeente zou bellen? De gemeente zou de boodschap namelijk moeten oppakken en het antwoord leggen waar het hoort, geeft een inwoner aan. Aangegeven wordt dat er twee schrijnende gevallen zijn gemeld bij de gemeente waarvan geen terugkoppeling naar de melder heeft plaats gevonden. Is er iets gebeurd met deze meldingen?

Aandacht dus voor signalering en terugkoppeling naar diegene die de moeite doet melding te maken van gevallen waar hulp geboden is.

De gemeente zou wijkbeheer kunnen aanmoedigen hierin een functie te vervullen.

Een andere inwoner geeft aan dat van de omgeving charisma moet uitgaan. Zij heeft een buurvrouw die eenzaam is en gaat regelmatig bij haar langs voor een kop koffie.

De vraag anderzijds is of een persoon, waarover men zich bekommerd, er op gesteld is om aangesproken te worden.

5. Uitwerking plenaire discussies in subgroepen per prestatieveld

Subgroep A: prestatieveld 1 en 2

Prestatieveld 1: het bevorderen van de sociale samenhang in en leefbaarheid van dorpen, wijken en buurten

Prestatieveld 2: op preventie gerichte ondersteuning van jeugdigen met problemen met opgroeien en van ouders met problemen met opvoeden

Prestatieveld 2:

Eerst is gesproken over prestatieveld 2: jeugd, ondersteuning bij opgroeien en opvoeden. De discussie spitst zich in eerste instantie toe op de overlast van jeugd, waarbij drugs en alcoholmisbruik als de grootste boosdoeners worden gezien. Aanwezige inwoners nemen waar dat oudere jeugd drugs koopt bij Piramide en dit doorverkoopt aan jongere kinderen. Inwoners vinden dat de gemeente moeten zorgen dat dergelijke praktijken niet voorkomen ('handhaving'). Men vindt dat gemeente en politie op dit moment te kort schiet. Ook wordt gewezen op het belang van voorlichting op dit terrein. Sommige inwoners menen dat voorlichting weinig helpt. Iedereen weet nu wel dat alcohol en drugs niet goed

voor je zijn. Er moet meer gebeuren. Inwoners menen voorts dat ouders (opvoeding) hier een belangrijke rol spelen. Echter ook leeftijdgenoten spelen een belangrijke rol in het gedrag van jongeren. Anderen wijzen op de rol van school. Gewezen wordt op het belang van een goed contact tussen buurt en school. Jongeren maken in de buurt van scholen de nodige troep. Inwoners zijn tevreden met de wijze waarop de Vitusschool hiermee omgaat. De Vitusschool staat open voor commentaar uit de buurt en wil hier ook iets mee doen. Communicatie en dialoog zijn belangrijk. Inwoners geven aan dat zij jongeren zelf ook op hun gedrag aanspreken, maar als je dat als enige doet heeft het weinig effect.

Er wordt wel op gewezen dat het van belang is dat er genoeg te doen is. Er dienen sportclubs te zijn, scouting etc. Dit kan problemen van overlast voorkomen.

Verder is gesproken over de manier de gemeente in algemene zin ondersteuning kan bieden op het terrein van opvoeden. Gewezen wordt op huis aan huisbladen. Hierin kan bijvoorbeeld de gevaren van drugs e.d. beschreven worden. Een opvoedwinkel en opvoedcursussen moeten verder als mogelijkheden van de gemeente genoemd. Inwoners geven aan dat zij voor zichzelf een marginale taak zien. Zij merken dat er weinig contact is met burens of buurtgenoten met kinderen. Deze hebben een druk leven.

Lessen:

- Problemen van jeugd (overlast, drugs, overmatig alcoholgebruik) vragen om een gezamenlijk aanpak.
- Opvoedingsondersteuning is iets wat inwoners nauwelijks kunnen bieden
- Voldoende voorzieningen voor jeugd beperkt overlast
- Communicatie tussen scholen (maar dit geldt ook voor gemeenten en politie) en inwoners is erg belangrijk

Prestatieveld 1

De opmerking dat hedendaagse ouders een druk bestaan hebben is opmaat voor de discussie over prestatieveld 1.

De discussie gaat in eerste instantie over de tijdsgeest. Prestatieveld 1 gaat immers over het bevorderen van leefbaarheid en sociale samenhang. Geconstateerd wordt dat mensen in deze tijd zich algemeen gesproken veel minder inzetten voor wijk en buurt. Of ze zijn niet geïnteresseerd zich in te zetten of ze hebben het te druk. Dat dit schaduwzijden heeft, zoals toenemende eenzaamheid, onverschilligheid wordt ook geconstateerd. De vraag is wel op welke wijze de Wmo hier verandering kan brengen. In deze zin gaat de Wmo in tegen de tijdgeest.

Leefbaarheid en sociale samenhang begint met goed contact met burens. Eenvoudige, vanzelfsprekende zaken zijn daarbij erg belangrijk: groeten, een praatje maken. Inwoners zien het als hun taak om op deze manier met hun burens om te gaan. Het stichten van meer sociale samenhang zal klein moeten beginnen. Anderen doen suggesties over de rol die de gemeente hierin heeft. De gemeente moet ervoor zorgen dat er voldoende sportclubs, buurt- en clubhuiswerk, scoutinggroepen etc. in de gemeente aanwezig zijn. Hierdoor ontstaan er tussen inwoners vanzelf contacten. In dat kader wordt er door een inwoner de suggestie gedaan om buurtplatforms in te richten. Er zijn in verschillende buurten preventieverenigingen, deze zijn sterk gericht op veiligheid. Het zou een goed idee zijn om deze verenigingen ook een meer sociale functie te geven. Andere inwoners beamen dat dit een goed idee is.

Samenvatting:

- Mensen zetten zich niet vanzelf meer in voor hun wijk
- Sociale samenhang begint met burens groeten
- Algemene gemeentelijke voorzieningen (sport, buurthuizen etc.) zorgen ook voor samenhang
- Buurtpreventieverenigingen moeten zich ook richten op sociale aspecten van de wijk.

Subgroep B: prestatieveld 3 en 4

Prestatieveld 3: het geven van informatie, advies en cliëntondersteuning

Welke voorzieningen hebben inwoners nodig om mee te kunnen doen op dit prestatieveld ?

- krant (Gooi- en Eembode)
- gemeentegids
- een makkelijk te onthouden telefoonnummer dat op kantooruren te bereiken is.

Wat hebben de inwoners van de gemeente nodig om hun eigen verantwoordelijkheid te nemen ?

- een makkelijk te onthouden telefoonnummer dat de inwoner kan doorverbinden naar het WMO-loket voor inschakeling hulp

Prestatieveld 4: het ondersteunen van mantelzorgers en vrijwilligers

Welke voorzieningen hebben inwoners nodig om mee te kunnen doen op dit prestatieveld ?

- werving en ondersteuning van vrijwilligers
- een makkelijk te onthouden telefoonnummer voor informatie hierover

Wat hebben de inwoners van de gemeente nodig om hun eigen verantwoordelijkheid te nemen ?

- de gemeente dient hierin op te treden als regisseur om de inwoners te 'brengen' bij bestaande instellingen die de betreffende inwoner kunnen helpen

Prestatieveld 3 & Prestatieveld 4:

Wat kunnen burgers zonder de gemeente doen:

- de inwoners dienen zich bewust te worden van hun eigen verantwoordelijkheid hierin
- de gemeente dient zich bewust te worden van de omstandigheid dat inwoners eerst hun eigen verantwoordelijkheid hierin hebben.

Subgroep C: prestatieveld 5 en 6

Prestatieveld 5: het bevorderen van de deelname aan het maatschappelijke verkeer en van het zelfstandig functioneren van mensen met een beperking of een chronisch psychisch probleem en van mensen met een psychosociaal probleem

Prestatieveld 6: het verlenen van voorzieningen aan mensen met een beperking of een chronisch psychisch probleem en aan mensen met een psychosociaal probleem ten behoeve van het behoud van hun zelfstandig functioneren of hun deelname aan het maatschappelijke verkeer

Na een kennismakingsronde is aan de deelnemers gevraagd welke voorzieningen burgers nodig hebben om mee te kunnen doen op deze prestatievelden. Daarbij werden de volgende zaken genoemd:

- Alarminstallatie.
Toelichting: Met name een persoonlijk alarmsysteem wordt gewenst zodat iedereen deze in kan schakelen als er hulp nodig is.
- Liften in allerlei soorten (be)woningen.
- Specifieke sportvoorzieningen voor de sociale samenhang.
Toelichting: Het gaat hierbij om aparte groepen die (tijdelijk) niet bij gewone voorzieningen niet terecht kan.
- Trapliften.
- Levensloopbestendige woningen.
- Specifieke woningen voor ouderen (betaalbaar).
- Woongroepen voor ouderen (betaalbaar).
- Burgerinitiatieven belonen.
- Toegankelijkheid en bewustwording bij het bouwen van openbare gebouwen en woningen door gemeenten en burgers.

- Begaanbaarheid openbare wegen.
- Veilige en prettige openbare ruimte.

Vervolgens is gekeken wat de gemeenten zouden moeten doen zodat burgers ook hun eigen verantwoordelijkheid beter kunnen nemen op deze prestatievelden. Daarbij kwamen de volgende suggesties naar voren:

- Terugkoppeling van gegeven signalen.
Toelichting: De deelnemers geven aan dat als zij een signaal doorgeven aan de gemeente zij bijna nooit terug krijgen te horen wat daarmee gedaan wordt.
- Voorlichting door gemeenten van Wmo vanaf basisschool tot ouderenplatform.
Toelichting: Voorlichting over de Wmo is niet allen belangrijk voor ouderen, maar ook voor jongeren en ouders. Het zou goed zijn om op scholen ook aandacht aan de Wmo te geven, bijvoorbeeld bij het vak maatschappijleer op de middelbare school.
- Plaatselijke kranten openingstijden van het zorgloket vermelden (elke keer)
- Slechtgeletterden informeren (bv. TV Hilversum)
- Drempel verlagen naar de zorg
Toelichting: Om voor mensen de drempel te verlagen om zorg/hulp te vragen of klachten te kunnen melden zou een vertrouwenspersoon uitkomst kunnen bieden. Het is belangrijk om te zorgen dat mensen naar de gemeenten durven te gaan als ze hulp nodig hebben.

Vanwege tijdgebrek is er geen aandacht meer gegeven aan de vraag wat burgers zonder de gemeente op deze prestatievelden kunnen doen/op welke manier zij hun eigen verantwoordelijkheid kunnen nemen.

6. Plenaire slotdiscussie

De heer Sleven neemt het woord en vraagt aanwezigen of er nog vragen zijn.

Gevraagd wordt of de gemeente wettelijk de bevoegdheid heeft om de toegankelijkheidseisen in nieuwe woningen af te dwingen? Het bouwbesluit geeft die ruimte namelijk niet. De bouwer houdt zich aan het bouwbesluit en daarmee is de kous af. Is het op grond van de bestemming mogelijk om de bouwer te verleiden rekening te houden met de levensloopregeling?

De bouwer moet voldoen aan de bestemming én het bouwbesluit. De gemeente zou de bouwer moeten verleiden om bij de bouw zoveel mogelijk rekening te houden met levensloopbestendigheid en toegankelijkheid.

De heer Sleven vraagt vervolgens of een dergelijke bijeenkomst een goede manier is voor de uitwisseling van informatie tussen de gemeente en haar inwoners.

Een inwoner geeft aan dat de opkomst teleurstellend. Het is jammer dat er niet meer jongeren aanwezig zijn vanavond.

Informatie is voldoende verkregen en vragen zijn beantwoord. Andere inwoners sluiten zich aan bij deze opmerking.

Een andere aanwezige geeft aan dat wel wat met deze informatie gedaan dient te worden.

Opgemerkt wordt voorts dat de gemeente beter telkens iets van zich kan laten horen of iets wel of niet gebeurt dan dat inwoners niets horen, bijvoorbeeld bij het geven van signalen.

Tenslotte wordt aangegeven te overwegen of het niet nuttig zou zijn per prestatieveld aparte bijeenkomsten te organiseren.

De heer Sleven dankt alle aanwezigen voor hun komst en sluit de bijeenkomst af.

Bijlage 3 Wmo aandachtspunten uit het coalitieakkoord 2006-2010

Programma 1: ruimtelijke ordening en wonen:

In elk project waarin de gemeente zeggenschap heeft wordt in beginsel levensloopbestendig en duurzaam gebouwd, tenzij dat niet strookt met de aard van het project.

Met de woningbouwcorporaties wordt gestreefd naar afspraken om een beperkt aantal woningen in de (sociale) huur- en koopsector te reserveren voor bepaalde dienstverlenende beroepen (w.o. zorg, hulpverlening, onderwijs) die noodzakelijk zijn voor de Naardense gemeenschap, waarbij nader moet worden onderzocht of daarbij ook een bindende clause kan worden toegepast dat bij het verlaten van de functie de woning weer beschikbaar komt voor dezelfde doelgroep.

Maatschappelijke voorzieningen

De bouwprojecten die nog mogelijk en verantwoord zijn moeten ook geld opleveren om een aantal maatschappelijke voorzieningen te kunnen betalen.

Programma 2: Openbare orde en veiligheid

Geen

Programma 3: Inrichting en beheer openbare ruimte

De burger betrokken bij diens buurt

Niet alleen voor de inrichting, maar ook voor het algehele onderhoud van de wijken wordt gezocht naar betrokkenheid van de burger in wijkgerichte samenwerkingsverbanden in alle wijken/buurtten. De burger kan niet alleen de kwaliteit van de leefomgeving mede beoordelen, maar kan daaraan ook een bijdrage leveren.

Programma 4: verkeer en milieu

Geen

Programma 5: Werk en inkomen

Geen

Programma 6: Onderwijs

Geen

Programma 7: Cultuur, recreatie en sport

Hoofddoel recreatie en sport

Voldoende betaalbare faciliteiten voor sport en recreatie voor jong en oud uit alle bevolkingsgroepen. Gezondheid, ontspanning, goede vrijetijdsbesteding, ontwikkeling van sociale vaardigheden (zoals samenwerken) en verbroedering en integratie van autochtonen en allochtonen zijn de gewenste maatschappelijke effecten van sport, recreatie en culturele activiteiten.

Het college zorgt voor voldoende speelplaatsen, trapveldjes, verblijfplaats voor de oudere jeugd, jeu de boulesbanen e.d. in de openbare ruimte.

Programma 8: Maatschappelijke voorzieningen

Handhaving van het huidige niveau van maatschappelijke voorzieningen voor jong en oud. Mensen moeten zo lang mogelijk zo zelfstandig mogelijk in hun eigen sociale leefomgeving kunnen wonen met behoorlijke kwaliteit van leven.

De toegang tot de zorg dient makkelijk te zijn en te blijven.

Bij uitvoering van het wetgevingskader streeft Naarden naar maatwerk waar dat nodig is.

Clënten, maatschappelijk veld en vrijwilligerswerk worden bij beleid en uitvoering van de

maatschappelijke ondersteuning betrokken.

Voor de WMO diensten c.a. wordt toegewerkt naar één loket, waar de verschillende WMO-diensten kunnen worden aangevraagd.

Er wordt ingezet op goede kwaliteit en voldoende voorzieningen om het hoofddoel te bereiken.

De gemeente bevordert actieve deelname van Naardense inwoners aan het maatschappelijk leven om sociaal isolement te voorkomen.

De gemeente bevordert de totstandkoming van Woon-Zorg-Zones.

De gemeente bevordert sociale cohesie binnen de wijken.

Jongeren

Jongeren moeten zich goed kunnen ontplooiën, in cultuur, creativiteit, in sport en recreatie, in het onderwijs enz. De jeugd wordt actief betrokken bij het jongerenbeleid. Van jongeren mag ook een actieve betrokkenheid worden verwacht. Overigens dragen de ouders en verzorgers de primaire verantwoordelijkheid voor opvoeding en ontplooiing van jongeren. Maar vanuit het jongerenbeleid zal de gemeente dat faciliteren. De gemeente bevordert daarom ook de maatschappelijke participatie van jongeren.

Bij specifieke jongerenonderwerpen wordt de doelgroep actief opgezocht.

Vrijwilligers

Zonder de gewaardeerde medewerking van vrijwilligers staat het maatschappelijk raderwerk in algemene zin stil. De gemeente stimuleert het vrijwilligerswerk en besteedt aandacht aan de waardering voor de inzet die vrijwilligers dag in dag uit plegen.

Programma 9: bestuur en publieke diensten

Naarden zorgt op doelmatige wijze een passend voorzieningenpakket voor burgers, bedrijven en instellingen.

Waar Naarden het niet alleen af kan wordt krachtadig samengewerkt in gewestverband en met andere gemeenten.

Het gemeentebestuur betreft de doelgroepen en andere belanghebbenden interactief bij de beleidsontwikkeling.

Het college beziet of er groepen zijn die zich niet laten horen, terwijl zij wel belang hebben. Indien daarvan sprake poogt het bestuur die groepen ook te bereiken.

Samenwerking

Ook al vindt er over enkele jaren misschien een bestuurlijke fusie plaats, op korte en middellange termijn blijven er meer dan voldoende redenen om de samenwerking in onze regio te continueren en uit te breiden. De initiatieven op het gebied van Milieu, Inkoop, ICT, Brandweer, sociale dienst, WMO/WWZ en economische zaken verdienen verdere uitvoering.

Ontwikkelen digitale dienstverlening (voor burgers, instellingen en bedrijven), waarbij van moderne multimedia toepassingen gebruik gemaakt wordt.

Programma 10: communicatie en internationale samenwerking

Met burgers, instellingen en bedrijven wordt open, helder en tijdig gecommuniceerd, zowel bij de beleidsvoorbereiding als bij de uitvoering van taken.

De wijze waarop het gemeentebestuur en haar ambtenaren de burger tegemoet treden wordt gekenmerkt door openheid, transparantie en klantgerichtheid;

Door verbetering van de communicatie wordt het draagvlak voor de gemeente bij de doelgroepen vergroot.

Volksvertegenwoordiging brengt met zich mee dat het gemeentebestuur het algemeen belang en het individuele belang steeds goed tegen elkaar afweegt en daarover ook behoorlijk en open verantwoording aflegt.

Naarden stemt met Bussum af welke onderwerpen zich lenen voor gezamenlijke communicatie met de burgers uit die gemeenten die tot dezelfde doelgroep behoren.

Programma 11: Algemene baten en lasten

Zorgen voor structureel sluitende meerjarenbegroting. Dit zal geen sinecure zijn gelet op de financiële risico's, die bijvoorbeeld gepaard gaan met de invoering van de Wet Maatschappelijke Ondersteuning en de invoering van de veiligheidsregio's, alsmede de wens om het bestaande voorzieningenniveau op voldoende peil te houden.

Bijlage 4 Regionale samenwerking Gooi en Vechstreek

